

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

**RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI GRAFİK ANASANAT
ATÖLYE DERSİNDE GRAFİK TABLET KULLANIMI**

Hakan ARSLAN

Danışman

Prof. Çağatay İNAM KARAHAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Temmuz, 2018

TELİF HAKKI

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(.....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Hakan

Soyadı : ARSLAN

Bölümü :

İmza :

Teslim Tarihi : 12.07.2018

TEZİN

Türkçe Adı :Resim-İş Öğretmenliği Programı Grafik Anasanat Atölye Dersinde Grafik Tablet Kullanımı

İngilizce Adı : The Use of Graphic Tablet at Art Studio Lesson in Art Education Department

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Hakan ARSLAN

İmza:

KABUL VE ONAY

Hakan ARSLAN tarafından hazırlanan “**Resim-İş Öğretmenliği Programı Grafik Anasanat Atölye Dersinde Grafik Tablet Kullanımı**” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi **Güzel Sanatlar Eğitimi** Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans / Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Başkan: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Bu tezin **Güzel Sanatlar Eğitimi** Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans/ Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Tarihi: __/__/__

Prof. Dr. Ali ERASLAN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

(İmza ve Mühür)

TEŐEKKÖRLER

Bu tezin oluŐturulmasına bilimsel destek ve önerilerle katkı sağlayan danışman hocam sayın Prof. Çağatay İNAM KARAHAN'a, zorlanacağımı dıŐündüğüm ölçme aracının geliştirilme sürecinde bilgi ve desteğiyle farklı bir araştırma vizyonu kazandırarak tezimi sonlandırmamda emeği olan sevgili Arş. Gör. Dr. Emel BAYRAK ÖZMUTLU'ya teşekkür ediyorum. AraŐtırmamın her aşamasında, bilgi ve birikiminden faydalandığım sevgili dostum Dr. Öğr. Üyesi Engin ÜMER'e ise özel olarak teşekkür etmek istiyorum. Ayrıca yardımlarını esirgemeyen tüm dostlarıma ve manevi desteğiyle bana güç veren sevgili eŐime de sonsuz teŐekkürlerimi sunarım.

RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI GRAFİK ANASANAT ATÖLYE DERSİNDE GRAFİK TABLET KULLANIMI

Yüksek Lisans Tezi

Hakan ARSLAN

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Temmuz, 2018

ÖZ

Gelişen teknoloji, farklı birçok alan gibi eğitim ve öğretim alanını da önemli ölçüde etkilemiştir. Özellikle bu alanda teknolojik değişime uğrayan donanım ve materyaller etkilenmenin en çok hissedildiği yerler olmuştur. Bu araştırma, gelişen teknolojinin grafik tasarım alanındaki etkisinin eğitim-öğretimde ne oranda gerçekleştiğinin belirlenmesi ve incelenmesi amacıyla yapılmıştır. İfade edilen amacı gerçekleştirebilmek için araştırma kapsamında bir anket geliştirilmiştir. Araştırma Türkiye’de resim-iş öğretmenliği programlarında görevli grafik anasanat atölye ders sorumluları olan öğretim elemanları ile yürütülmüştür. Çalışmaya 27 ders sorumlusu akademisyen katılmıştır. Araştırmada resim-iş öğretmenliği programları, grafik anasanat atölye ders sorumluları olan öğretim elemanlarının grafik tabletlerden ne oranda, hangi konu türlerinde faydalandığı ve grafik tabletleri hangi amaçla kullandıkları, grafik tablet kullanımına yönelik tutumlarıyla birlikte incelenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda grafik tabletlerin, üniversitelerin eğitim fakülteleri, resim-iş öğretmenliği programlarında yaygın biçimde kullanılmadığı-kullanılmadığı ancak ders sorumluları olan akademisyenlerin, grafik tabletin önemini ve yaygınlığının bilincinde oldukları görülmüştür. Yine araştırma sonunda grafik tabletlerin daha çok grafik anasanat atölye dersleri içerisinde işlenen belirli konu veya konularda (illüstrasyon, hikâye resimleme, afiş, storyboard...) uygun bir donanım olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler : Resim-İş Eğitimi, grafik tablet

Sayfa Sayısı : 88

Danışman : Prof. Çağatay İNAM KARAHAN

İkinci Danışman :

**THE USE OF GRAPHIC TABLET AT ART STUDIO LESSON IN
ART EDUCATION DEPARTMENT**

MS Thesis

Hakan ARSLAN

ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

July 2018

ABSTRACT

Emerging technology, as well as many other fields, has also significantly affected the field of education. The hardware and materials that undergo technological change are the places where this effect is most felt. This research was conducted to examine the effect of developing technology on graphic design. A questionnaire was developed within the scope of the research in order to achieve the stated purpose. Research was conducted in arts education program in Turkey with officials responsible for graphic main arts studio courses. 27 academicians participated in the study. The research investigates the purpose and rates of using graphic tablets by academicians. As a result of the research, graphic tablets were found not to be widely used. Academicians, who are responsible for the course, are aware of the importance of graphic tablet and its prevalence. Graphic tablets are suitable hardware for specific subjects or topics (illustration, childrenbook, poster, storyboards...) in graphic art workshop classes.

Key Words : Art education, graphic tablet

Number of Pages : 88

Advisor : Prof. Çağatay İNAM KARAHAN

Co-advisor :

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI	II
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	III
KABUL VE ONAY	IV
TEŞEKKÜRLER	V
ÖZ.....	VI
ABSTRACT	VIII
İÇİNDEKİLER	IX
TABLolar LİSTESİ.....	XI
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XII
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
I. GİRİŞ.....	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.2 Araştırmanın Problemi.....	3
1.2.1 Alt Problemler	3
1.3 Araştırmanın Amacı.....	4
1.4 Araştırmanın Gerekçesi.....	4
1.5 Varsayımlar	4
1.6 Sınırlılıklar	5
İKİNCİ BÖLÜM	6
II. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	6
2.1 Grafik ve Tasarım Kavramları	6
2.2 Dünyada Grafik Tasarımın Tarihçesi	8
2.3 Türkiye’de Grafik Tasarımın Tarihçesi	15
2.4 Türkiye’de Grafik Tasarım Eğitimi	21
2.5 Türkiye’de Grafik Tasarım Eğitimi’nin Önemi.....	22
2.6 Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Programları	23
2.7 Grafik Tablet	24
2.7.1 Grafik Tabletın Grafik Tasarım Dersindeki Rolü	24
2.7.2 Grafik Tablet Tarihi.....	31
2.7.3 Grafik Tablet Kullanım Alanları	35
2.7.4 Grafik Tablet Türleri ve Modelleri.....	40
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	43
III. YÖNTEM	43

3.1 Araştırmanın Modeli.....	43
3.2 Çalışma Grubu	43
3.3 Ölçme Aracını Geliştirme Süreci	44
3.3.1 Problemi Tanımlama.....	44
3.3.2 Madde Yazma	45
3.3.3 Anket Yönergesi.....	45
3.3.4 Uzman Görüşü Alma ve Ön Uygulama Formunu Oluşturma	46
3.3.5 İçerik Geçerliliğine İlişkin Çalışmalar.....	46
3.4 Verilerin Toplanması	48
3.5 Verilerin Analizi	48
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	50
IV. BULGULAR.....	50
4.1 Grafik Tablete Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Yer Verilmesi Durumuna İlişkin Bulgular	50
4.2 Grafik Tablete Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Nasıl Yer Verdiğine İlişkin Bulgular	52
4.3 Grafik tabletin ders dışı etkinlik kullanım işlevine ilişkin bulgular.....	58
4.4 Grafik Tabletın algılanan faydasına ilişkin bulgular.....	61
4.5 Grafik tabletin algılanan faydasının işlevlerine ilişkin bulgular	64
V. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	74
KAYNAKÇA	81
EKLER.....	84

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1:Resim-iş öğretmenliği programı grafik anasanat atölye derslerinde görev alan öğretim elemanlarının grafik tablet kullanım anket maddeleri boyutları.. 46

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1:Lascaux Mağarası M.Ö 15000 – 13000.....	8
Şekil 2:William Morris Arts and Crafts Afiş Çalışması	9
Şekil 3:Alphonse Mucha “Jop” isimli Art Nouveau Afiş Çalışması	10
Şekil 4:Theo Van Doesburg “Dada Dergi” Kapak Çalışması.....	12
Şekil 5:El Lissitzky “Propaganda” Afiş Çalışması	13
Şekil 6: Joost Schmidt “Bauhaus” Sergi Afiş Çalışması	14
Şekil 7: Fritz Schleifer “Bauhaus” Sergi Afiş Çalışması	14
Şekil 8: Severo Pozzati “Aperitif Amer Picon” Art Deco Afiş Çalışması.....	15
Şekil 9: Kâtip Çelebi “Cihannüma” adlı eseri.....	16
Şekil 10: Emir Muhammed “Tarih-i Hindi Garbi” adlı eseri.....	17
Şekil 11: Diyojen Dergisi.....	18
Şekil 12: İhâp Hulusi Görey Afiş Çalışması	19
Şekil 13: Mengü Ertel Afiş Çalışması.....	20
Şekil 14: Aktif alana sahip grafik tablet.....	26
Şekil 15: Pasif alana sahip grafik tablet	26
Şekil 16: Wacom Graphire Bluetooth	27
Şekil 17: Mouse ile grafik tabletin basınç hassasiyeti karşılaştırması	29
Şekil 18: Karpal Tünel Sendromu.....	30
Şekil 19: RAND Tablet.....	31
Şekil 20: BitPad One Digitizing Tablet	32
Şekil 21: Apple Grafik Tablet.....	33
Şekil 22: Koala Pad.....	34
Şekil 23: Wacom WT-460M Grafik tablet.....	35
Şekil 24: Grafik tablet ile illüstrasyon çalışması.....	36
Şekil 25: Eğitimde kullanılan grafik tablet türü örneği.....	37
Şekil 26: Sağlık sektöründe kullanılan grafik tablet türü örneği.....	37
Şekil 27: Tıbbi işlem düzenlemede kullanılan grafik tablet türü örneği.....	38
Şekil 28: Wacom markasına ait bir grafik tablet örneği	38
Şekil 29: Apple iPad Pro tablet örneği.....	39
Şekil 30: Gaomon M106K grafik tablet modeli.....	40
Şekil 31: Wacom markasına ait grafik tablet kalemi	41
Şekil 32: Wacom MobilStudio Pro	42
Şekil 33:Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik Tableti Kullanıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)....	50
Şekil 34: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik Tablete Teorik Ders Saati (Sunum, Gösteri vb.) ayırıyorum.” sorusuna verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	51
Şekil 35: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik Tablete Uygulamalı Ders Saati ayırıyorum” sorusuna verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	52
Şekil 36: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin tanımını veriyorum” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	53
Şekil 37: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin türleri hakkında genel bilgiler veriyorum” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	53

Şekil 38: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusu hakkında bilgiler veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	54
Şekil 39: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Yerli veya yabancı grafik sanatçılarının eserlerindeki grafik tablet kullanımı hakkında bilgiler veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%).....	55
Şekil 40: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Sanatçıların eserlerindeki grafik tablet kullanımı hakkında, grafik tasarım türlerine göre (afiş, logo, tipografi, illüstrasyon vs.) bilgi veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	56
Şekil 41: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında uygulamaya dönük ödev / proje veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%).....	57
Şekil 42: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında teorik araştırmaya dönük ödev / proje veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	58
Şekil 43: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri konu ile ilgili öğrendiklerini pekiştirmesi için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%).....	58
Şekil 44: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri konu ile ilgili daha fazla genel bilgi edinmesi için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%).....	59
Şekil 45: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri konu ile ilgili zaman yetmediği için yer veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	60
Şekil 46: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri konu ile ilgili olumlu tutum kazanması için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	60
Şekil 47: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri konu ile ilgili ders saati dışında bir ürün ortaya koyabilmesi için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	61
Şekil 48: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet kullanımının faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%).....	62
Şekil 49: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin manuel tekniklere göre faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	63
Şekil 50: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin manuel teknikler ile eş zamanlı kullanımının faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%).....	64
Şekil 51: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin illüstrasyon, storyboard, tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	65

Şekil 52: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin ambalaj tasarımı, kurumsal kimlik tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	66
Şekil 53: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin eskiz, desen, çalışmalarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	67
Şekil 54: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin takvim tasarımının, tipografik tasarımların oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	67
Şekil 55: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin logo, amblem, logo type, sembol, piktogram tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	68
Şekil 56: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin afiş tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	69
Şekil 57: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin kitap kapak tasarımı, kitap içi resimlemesi, albüm, kişisel sunum dosyası (portfolyo) tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	70
Şekil 58: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusu ile ilgili seminerler verilmesinin faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)	71

SİMGELER VE KISALTMALAR

ÖSYM Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi

YÖK Yüksek Öğretim Kurumu

BİRİNCİ BÖLÜM

I. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, araştırmanın problemi, araştırmanın amacı, araştırmanın gerekçesi, araştırmanın varsayımları ve araştırmanın sınırlılıkları başlıklarına yer verilmektedir.

1.1 Problem Durumu

Bilim ve teknoloji insan ihtiyaçlarına göre şekillenen bir etkinliktir ve asıl amacı insan hayatını kolaylaştırmaktır. Çağımızda gelişimini olanca hızıyla devam ettirmekte olan bilim ve teknolojideki bu faydacı amaç sanatta kendini daha çok kullanılan malzeme ve araç gereçte göstermiştir. Geçmişe dönüp farklı dönemlerde oluşturulmuş birçok yapıtı incelediğimizde sanatçıların özellikle dönem şartlarına uygun malzeme ve araç gereç seçimi yaptıklarını rahatlıkla görebiliriz.

Yaşadığımız çağın bilgi çağı olarak adlandırılması bilim ve teknolojideki bu hızlı ilerleyiş en çok sanayi devriminden bu yana hızlı bir gelişme göstererek sanatın önemli bir kolu haline gelen grafik sanatları etkisi altına almıştır.

Grafik sanatlar insanın günlük yaşamında karşılaştığı-karşılaşacağı hemen hemen tüm sorunların ihtiyaçların giderilmesinde uyarıcı, çözüm öneren, bilgilendiren bir yapıda olmak zorundadır. Bu sebeple eğitimden sağlığa, endüstriden kültüre kadar sayısız pek çok alana hizmet etmektedir. Aynı zamanda durağan bir yapısı olmadığından güncel değişimleri takip ettiği sürece etkinliğini sürdürebilir.

Türkiye’de grafik sanatların gelişimine ancak iyi yetişmiş, yetiştirilmiş grafik tasarımcılarla katkı sağlanabilir. Bu yetilere sahip grafik tasarımcı gereksinimini karşılamak amacıyla ülkemizin birçok üniversitesinde farklı bölümlerde grafik eğitimi verilmektedir. Grafik eğitiminde kullanılan teknikler ve yöntemler bilgisayar teknolojinin gelişimi ile evrim geçirmiştir. Grafik eğitimi alan öğrencilerin amacı, tasarımı oluştururken yaratıcılıklarını bilgisayar teknolojisine adapte ederek iyi tasarımlar ortaya koymak olmalıdır (Özkal,1995, s. 77).

Bu kurumlardan mezun olan öğrenciler farklı iş alanlarında çalışmaktadır. İster eğitim sektöründe ister serbest piyasada olsun, bu eğitimi alıp mezun olan öğrencilerden sanatsal yeterlilik ve materyal kullanımı açısından çok şey beklenmektedir. Bu nedenle kendisinde, üstlendiği bu sorumluluğun gereğini hızlı bir biçimde yerine getirebilmek adına en ilkel araç ve teknikten en gelişmiş araç ve teknolojiye kadar hemen hepsini kullanabilme ihtiyacı duyar.

Eğitim fakülteleri, öğretmen yetiştirme vasıflarıyla, plastik sanatlar eğitimi veren diğer kurumlardan ayrılır. Bu sebeple tasarım ve grafik tasarım bilgisini mesleki eğitim düzeyinde vermeleri beklenemez. Fakat kendisinden, çevresinden ve çağından sorumlu bireylerin yetişmesinde eğitim kurumlarının, özellikle de eğitimci yetiştirme vasfı olan eğitim fakültelerinin niteliklerinin büyük önemi vardır. Eğitimcilerin iyi yetiştirilmesi, iyi bir eğitimi de beraberinde getirecektir (Küçükahmet, 1993, s. 77).

Grafik tasarımda önceleri tasarım sürecinde kullanılan yöntem, pek çok renkli kâğıdı kesip biçerek, konuya uygun malzemelerin kullanımıyla yapılacak işin çabuk ve ustaca yapılmasıydı. Ancak çağımızın teknolojik gelişiminin doğurduğu bilgisayar ortamı, geleneksel tasarım yöntemini bir yana bırakmıştır. Değişiklikleri günü gününe izlemek bir başka deyişle çağa ayak uydurmak durumunda olan tasarımcılar görsel tasarımda bilgisayar kullanmaya başlamışlardır (Bıyıklıoğlu, 1996, s. 5-6).

Bugün grafik tasarımın uygulama alanları incelendiğinde içerisinde (Amblem, afiş, ambalaj tasarımı, illüstrasyon, endüstriyel tasarım, animasyon, web tasarımı vs.) her biri başlı başına bir uzmanlık gerektiren birçok farklı alanı barındırdığını görebiliriz. Bu denli farklı uzmanlık gerektiren alanlarda ürün verebilmek için (ister eğitim alanında ister serbest piyasa şartlarında) bilgisayarın yanı sıra farklı donanımlara da ihtiyaç duyabiliriz.

Günümüzde fotoğraf işleyenlerin yanı sıra bilgisayarda çizim veya boyama ile uğraşanların merak ettiği donanımların başında grafik tabletler gelmektedir. Grafik tabletler kalem aracı ile beraber kullanılan farklı boyutlarda, türlerde üretilen özel araçlardır. Üzerindeki kalem aracı tıpkı sıradan bir kalem gibi çizginin kalınlığını ve boyanın saçılmasını basınçla kontrol edebilme imkânı verir. Fare benzeri işlev görürler. Bilgisayar yazılımları ile yapılan çalışmalarda grafik tasarımcıya; fare ve klavyenin insan elinin kullanımını kısıtlayıcı durumunu ortadan kaldırarak, özgün bir çalışma ortamı yaratırlar (Çakır ve Göksel, 2001, s. 27).

Grafik tabletler, bilgisayar destekli birçok yazılım ile uyumlu çalışırlar. Bu sebeple alan itibarıyla oldukça rağbet gören kullanışlı donanımlardır. Wacom gibi sektörde standart olmuş firmaların yanı sıra bugün uygun fiyatlı kaliteli ürünler sunan firmaların varlığı sayesinde herkesin alım gücüne uygun bir tablet modeli piyasada mevcuttur.

Teknoloji kendini yeniledikçe önemini daha da artıracak olan bu donanım, grafik tasarımın bünyesinde yer alan birçok alanda kendine yer bulmuştur. Bugün bu donanım grafik tasarımda yalnız illüstrasyon alanında değil; logo, tipografi hatta 3 boyutlu modelleme programlarıyla oluşturulmuş çalışmaların tümünde kullanılan bir araç haline gelmiştir. Geleneksel yöntemlerle oluşturulup tarayıcı kullanılarak bilgisayara aktarılması beklenen ön taslak çizimini kalem hassasiyeti sayesinde direkt olarak bilgisayara çizebilme imkânı tanınması bakımından zaman ve daha fazla pratik yapabilme adına tasarımcıya büyük bir kolaylık sağlamaktadır.

Bugün Türkiye’de mevcut eğitim fakülteleri incelendiğinde otuz üç eğitim fakültesinde resim-iş öğretmenliği programı olduğunu, ders içeriklerine bakıldığında ise lisans düzeyinde on sekiz üniversitede grafik anasanat atölye adı altında grafik tasarım dersleri verildiğini görülmektedir. Bu programların yer aldığı üniversitelerin birçoğu resim-iş öğretmenliği programında okuyan öğrencilerin grafik tasarım çalışmalarını sayısal ortamda gerçekleştirebilecekleri yeterli teknolojik donanıma sahiptir. Kuşkusuz sayısal ortamın olanaklarından tümüyle faydalanan grafik tasarım, resim-iş eğitimi veren bu bölümlerde görevli akademisyenler için de önemli bir yer teşkil etmektedir.

1.2 Araştırmanın Problemi

Türkiye’de resim-iş öğretmenliği programlarında görevli öğretim elemanlarının, grafik anasanat atölye derslerinde grafik tablet kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir? Bu soru araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.2.1 Alt Problemler

1. Resim-İş öğretmenliği programları, grafik anasanat atölye derslerini yürüten öğretim elemanları, grafik tabletlerden ne oranda faydalanmaktadır?
2. Resim-İş öğretmenliği programları, grafik anasanat atölye derslerini yürüten öğretim elemanları, grafik tabletlerden hangi konu türlerinde faydalanmaktadır?

3. Resim-İş öğretmenliği programları, grafik anasanat atölye derslerini yürüten öğretim elemanları, grafik tabletleri hangi amaçlarla kullanmaktadır?
4. Resim-İş öğretmenliği programları, grafik anasanat atölye derslerini yürüten öğretim elemanlarının, grafik tabletin ders dışı etkinlik kullanım işlevine ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Resim-İş Öğretmenliği programları, grafik anasanat atölye derslerini yürüten öğretim elemanlarının, grafik tablet kullanımının algılanan faydasına ilişkin görüşleri nelerdir?

1.3 Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, gelişen teknolojinin yükseköğretimde grafik tasarımı eğitimi alanına hangi oranda yansıdığına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri temelinde betimleme amacını taşımaktadır. Söz konusu betimleme, araştırma kapsamında geliştirilen anket boyutları altında gerçekleştirilmektedir. Öğretim elemanlarının grafik tablete grafik anasanat atölye derslerinde yer verme durumu; grafik tablete grafik anasanat atölye derslerinde nasıl yer verdiği; grafik tabletin ders dışı etkinlik kullanım işlevi; grafik tabletin algılanan faydası boyutuna ilişkin araştırma verileri temelinde yorumlarda ve bir takım çıkarımlarda bulunabilmek mümkün olabilecektir.

1.4 Araştırmanın Gerekeçesi

Eğitim ve öğretimin sürekli güncel olması gerekli olduğundan değişen koşulların göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu nedenle güzel sanatlar eğitiminde çeşitli alanlardaki güncel yeniliklere değinmek, bu yeniliklerin derslere olan katkılarını da göz önünde bulundurmak gerekmektedir.

Bu çalışmada grafik anasanat atölye derslerinde yeni bir araç olan grafik tabletlerin, kullanım durumları öğretim elemanlarının görüşleri temelinde betimlenmektedir. Çalışmanın sonucunda ortaya çıkacak olan bilgiler, veriler ve öneriler doğrultusunda grafik tabletlerin bir araç olarak, grafik anasanat atölye dersini ne oranda etkilediği ortaya konulacaktır.

1.5 Varsayımlar

Gelişen teknolojilerin grafik tasarım alanını büyük ölçüde etkilediği düşünülmektedir. Gelişen ve değişen bu teknolojiyle birlikte grafik tasarım alanında ortaya çıkan, ülkemizde de son yıllarda oldukça fazla rağbet gören grafik tabletlerin,

grafik anasanat atölye ders konularının anlatımı, işlenişi ve sayısal ortamda oluşturulacak her türlü uygulamada etkili bir yöntem olduğu düşünülmektedir.

Grafik tabletlerden, grafik anasanat atölye ders içeriğinde yer alan sayısal ortamın hâkim olduğu tüm alanlarda (illüstrasyon, afiş, hikâye resimleme, tipografi, storyboard vb.) etkin biçimde faydalanılabileceği düşünülmektedir.

1.6 Sınırlılıklar

Araştırma verileri, resim-iş öğretmenliği programı grafik anasanat atölye derslerinde görev alan öğretim elemanlarının grafik tablet kullanımına ilişkin anket maddeleriyle belirlenen görüşleriyle sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

II. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1 Grafik ve Tasarım Kavramları

Grafik kelimesi Latince kökeninden gelen “grafyn” kelimesinden türemiştir. İngilizce’de “graphic”, Fransızca’da “graphique” şeklinde yazılan kelime Türkçe’de “grafik” biçiminde yazılmakta, resmin bir zemine kazınarak kâğıda aktarılması yöntemlerini kullanan sanat dalını ifade etmektedir (Keser, 2005, s.154). Yunanca “yazmak” kazmak kökünden türetilmiş sözcük olan “grafik” kavramı, ilk zamanlarda tek renkli, sonrasında ise çok renkli olacak biçimde, tahta, metal, taş gibi sert malzemelerin üzerine, oyularak, boya sürülüp basılarak elde edilen şekilleri ifade etmek için de kullanılmıştır. Grafik sözcüğü günümüzde daha net bir ifadeyle yazmak, çizmek, görüntülemek ve de çoğaltmak anlamlarında kullanılır. Sanatçının iletişim araçlarının tümünde kullanmak amacıyla herhangi bir baskı yöntemiyle çoğalttığı resim, yazı ve çizgiyle düzenleyerek oluşturduğu tüm özgün tasarımlarını da kapsar (Tepecik, 2002, s. 17).

Tasarım kavramı da tıpkı grafik gibi Latince kökene sahip olup “designare” sözcüğünden gelen İngilizce “design” kelimesinden gelir. Elizabeth Adams Hurwitz, kitabının başlığında tasarım sözcüğünü “Gerekli Olanın Araştırılması” biçiminde tanımlamıştır. Yale Üniversitesi Tasarım Bölümü’nden Profesör Robert Gillam Scott’a göre ise tasarım “Ne zaman tanımlanmış bir amaç için bir şey yapıyorsak, o zaman tasarlıyoruz.” demektir. Diğer bir deyişle; tasarım belirli amaç gözetilen yaratıcı bir harekettir (Becer, 1999, s. 32). O halde günümüzde tasarım kavramını, fikrin zihinde belirlenerek bir biçim kazanması ve böylece insanların kullanımı adına hizmete sunulması, günlük yaşama aktarılması aşamalarının tümü olarak adlandırabiliriz.

Grafik tasarım etkili bir görsel iletişim aracıdır. Fikirleri, kavramları, metin ve görselleri iletişimi daha güçlü hale getirme adına dikkat çekici biçimde sunan bunu

yaparken baskı ve teknolojik imkanları da kullanan oldukça geniş bir disiplindir. Mesajın hedef kitleye anlaşılabilir şekilde ulaşmasında çok önemli bir yere sahiptir (Ambrose ve Harris 2017 s. 10).

Grafik tasarımda ürün, hedef kitleyi etkilemeli, bunu yaparken görsel öğeler dikkat çekici ve beklenmedik biçimde ele alınarak uygulanmalıdır. Ortaya konan tasarımın etkileyici olup ilgi uyandırabilmesi, kullanılacak görsel öğelerin bilinen; alışıldık etkileri dışında kalan bir yorumla ele alınmasına bağlıdır (Turgut, 2013, s. 17).

Daha güncel ifadeyle, para kazanma ya da politik amaçlar uğruna fikir veya nesnelere satmada kullanıldığı gibi yapılan bir eylemi eleştirmek için de kullanılır. Yaşamı kolaylaştırmaya, insanların yollarını bulmalarına, verileri daha kolay algılayabilmelerine ve onlara sunulan bilgileri sorgulayıp itiraz etmelerine değin farklı birçok konuda onlara yardım eder, kısaca grafik tasarım hayatın her yönünde vardır (Twemlow, 2011, s. 6).

Tasarım eğitimi hayat boyu devam eden bu sebeple sürekli yenilenmeyi zorunlu kılan bir süreçtir. Bu yüzden grafik tasarım mesleğinde başarılı olabilmek için tasarım ilkelerini ve uygulamalarını bilmekle birlikte esnek ve işlek bir zekaya sahip olmak gerekmektedir (Becer, 1999, s.35).

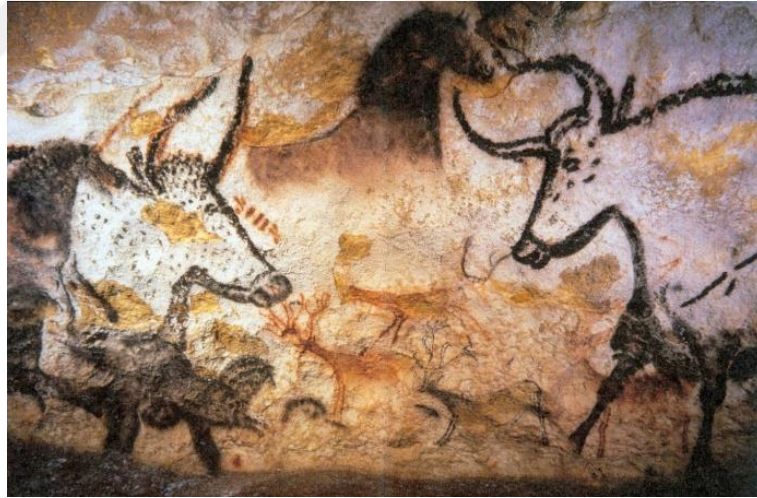
Buna bağlı olarak grafik tasarımcının ilk görevi temel fikri üretme adına araştırma yapmak olmalıdır. Araştırmasında sırasıyla eskiz, fikir ve düşüncelerini bir anlam ifade edecek biçimde düzenleyebilmeli iletişimde önemli yere sahip olan mesajı da bu düzen içerisinde karşı tarafa verebilmelidir. Devamında tasarımcının çalışmayı mutlaka estetik biçimde sonuçlandırabilmesi gerekmektedir. “Tasarımcılar, nihai tasarımı ortaya çıkarmak için–ister modernizm gibi felsefi bir bakış açısı ister günümüzün yazı karakteri ve moda eğilimlerinin saf estetik yaklaşımları gibi–çeşitli kaynaklar arasından seçim yapabilir.” (Ambrose ve Harris 2017, s. 14)

Tasarımcı unutmamalıdır ki önceliği bir sanat eseri yaratmaktan ziyade iletişimi güçlendirmek olmalıdır. Grafik tasarım, resim ve yazıyı aynı ortamda kullanarak yeni bir iletişim türü ortaya çıkarmıştır ve bugünkü anlamda bir tasarım etkinliğine dönüşmesini, ondokuzuncu yüzyılın sonu, yirminci yüzyılın başında meydana gelen sanat hareketleri ile sağlamıştır (Bektaş, 1992, s. 9).

2.2 Dünyada Grafik Tasarımın Tarihçesi

Grafik sanatlar tarihi oldukça kapsamlı bir biçimde ele alınabilecek boyutlardadır fakat bu bölüm konuyu bütünüyle ele almaktan ziyade araştırmamızın içeriğine fayda sağlayacak önemli bölümlerin irdelenmesiyle sınırlı tutulacaktır.

Grafik sanatların içinde çoğaltım tekniğinin kullanılması bu alanı tanımlamamızı da kolaylaştırmaktadır. İnsanlığın el becerileri ile üretimleri Paleolitik çağa yaklaşık 400.000 yıl öncesine kadar gitmektedir ve bu çağlarda mağara duvarlarına yapılan resimler, küçük heykelcikler insanlığın sanat adına ortaya koyduğu en önemli belgelerdir. Sanat tarihi ve arkeoloji bilimi bu duvar resimlemelerini bir iletişim aracı olarak ele almaktadır bu sebeple bu çalışmalar ilk grafik sanatlar ürünü olarak sayılmaktadır. Bununla ilgili somut birer örnek vermemiz gerekirse M.Ö. 15000 Altamira ve M.Ö. 25000 Lascaux mağaralarında insan ve hayvan figürlerinin eller şablon olarak kullanılarak mağara duvarlarına uygulandığı görülmektedir (Tepecik, 2002, s. 17).

Şekil 1:Lascaux Mağarası M.Ö 15000 – 13000

Eller şablon olarak kullanılan ve boyayla duvarlara çoğaltım yapılarak uygulanan bu teknik grafik sanatların temel prensibi (çoğaltma) olarak benimsendiği için somut birer grafik ürünü sayılabilirler. Yine Anadolu'nun Mezopotamya bölgesinde bulunan mühür silindirler, kil tabletler birer üç boyutlu grafik çoğaltım ürünleridir. Yazının icadıyla Sümer'ler de çivi yazısını tabletlere aktarmada kullanılan bu kilden yaşken oluşturulmuş mühür silindirler çoğaltım amaçlı oluşturulduklarından ilk baskı teknikleri olarak sayılabilirler. Sonrasında Mısır'da oluşturulduğu bilinen nesnelere

anlaşılabilir kılmak için sembollere dönüştüren hiyeroglif yazı sistemi ve bu sistemin uygulanması için papirüs bitkisinden yaratılan kâğıt grafik sanatlar tarihi açısından oldukça önemli birer keşiftir (Tepecik, 2002, s. 18).

Alman Johannes Gutenberg'in 1450 yılında bilinen baskı tekniğinden farklı bir yöntemle kitap basması grafik sanatlarda yepyeni bir dönemin açılmasına sebep olmuştur. Sanayi devrimiyle birlikte hızlı bir ivme kazanan sanayi dalgası matbaacılığın da makineleşmesine olanak sağlayarak daha yüksek tiraj oranları ve üretim miktarlarına ulaşılmasını mümkün kılmıştır. Ahşap yerine dökme demire geçiş basım alanında genişlemeye imkân sağlayarak seri üretimin artmasına yol açmıştır (Ambrose ve Harris 2017, s. 28).

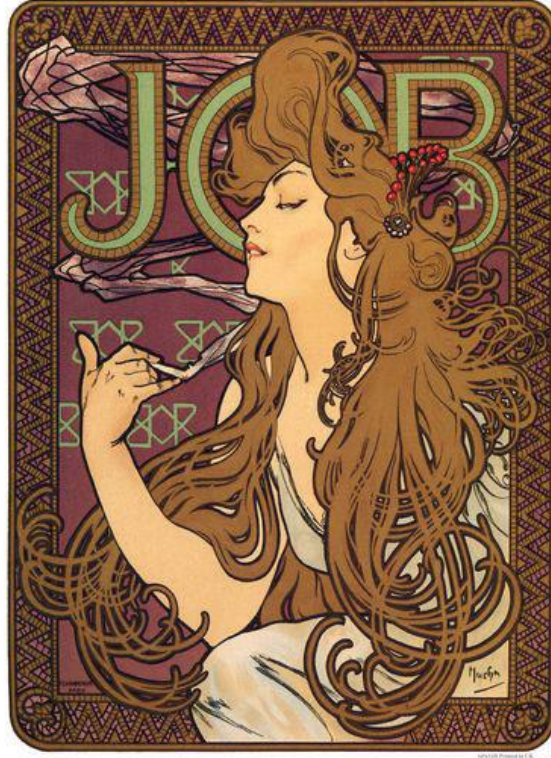
1796 yılında da Senefelder tarafından bulunmuş olan litografi Engelmann tarafından geliştirilerek resimlerin daha büyük boyutlarda üretilmesini kolaylaştırmıştır. 1866'da Amerikalı Mergenthaler harfleri bir klavye üzerinde toplanmasını sağlayan linotipi bulmuştur 1905 yılında ise bu kez Amerikalı Ira Rubel, grafik sanatlarda devrim yaratacak olan ofset baskıyı icat etmiştir (Weill, 2007, s. 12).

Sanayi devriminin getirdiği bu hızlı makineleşme el sanatlarını bitirme noktasına getirmişti, bu noktada sanatın eski niteliğinin kaybolduğunu düşünen sanatçılar bu suni üretime tepki olarak "Arts and Crafts" akımını yaratmışlardır.

Şekil 2:William Morris Arts and Crafts Afiş Çalışması

İngiltere’de doğan bu akımın öncülerinden biri William Morris’tir, akımın felsefesi ise yazar ve aynı zamanda yayıncı olan John Ruskin tarafından belirlenmiştir. Akıma göre, ticarete dayandırılan ekonomi sanatı toplumdaki uzak kılıyordu. Çözüm olarak el sanatlarının artırılmasını, gotik dönem süsleme anlayışının geri dönmesini ve sanatı toplumla tekrar birleştirmenin önemini savunmuşlardır. Yazı, kitap süslemeleri ve ciltleri konusunda oldukça başarılı işler üreten Morris, tasarım geçmişinde önemli bir iz bırakmıştır. Morris’in özellikle harf karakterlerini oluştururken gösterdiği titizlik, özgün ve ayrıntıcı anlayışla sağladığı bütünlük kitap tasarımında günümüz tasarımcılarına ilham kaynağı oluşturmuştur (Bektaş, 1992, s. 14-17).

Şekil 3:Alphonse Mucha “Jop” isimli Art Nouveau Afiş Çalışması

19. yüzyılın ikinci yarısına gelindiğinde tüm sanat dallarını da kapsayan uluslararası özellikte dekoratif bir üslup olan Art Nouveau bütün dünyayı etkisi altına almıştır. Kelkit süslemeleri, Rokoko stili, Japon dekoratif tasarımı ve Art and Craft’s hareketi gibi önemli anlayışlılardan etkilenen üslupla, özellikle afiş, kitap ve illüstrasyon alanlarında nitelikli örnekler verilmiştir. Bu dönemde özellikle afiş alanında Jules Cheret, Henry de Toulouse-Lautrec ve Alphonse gibi önemli isimler öne çıkmıştır (Becer, 2009, s. 100).

Bu hareketin temsilcileri, ortaya koydukları eserlerle dönemin kitlesel iletişimini görsel olarak daha nitelikli hale getirmiştir. Eskinin deneyimini, yeninin saf niteliğiyle sentezleyen Art Nouveau, ardından gelen tasarımcılara malzeme, yöntem ve değerleri ele alış biçimleri yönünden de örnek olmuştur (Bektaş, 1992, s. 18). Birinci dünya savaşıyla sona eren bu stil Fransa, İngiltere, Avusturya, Almanya, Amerika gibi birçok ülkede benimsenmiştir.

19. yüzyılın sonunda 20. Yüzyılın başlarında ortaya çıkan modern sanat hareketleri sanatı olduğu gibi grafik tasarımı da yakından etkilemiştir. 1920'lerde insan figürlerinin ve nesnelerin geometrik formlarda sade, anlaşılır şekilde stilize edilmesiyle özetle piktografik hale dönüştürülmesiyle yeniden yorumlayan Kübizm afiş tasarımcılarına ilham kaynağı olmuştur. Ayrıca yine Kübizm tarafından bulunan, kullanılan kolaj tekniği de modern grafik tasarımın gelişmesinde etkili rol oynamıştır (Bektaş, 1992, s. 43).

Fütürizm her ne kadar edebiyat hareketi olarak başladıysa da çarpıcı ve farklı üslubuyla grafik tasarımı özellikle tipografi alanında etkisi altına almıştır.

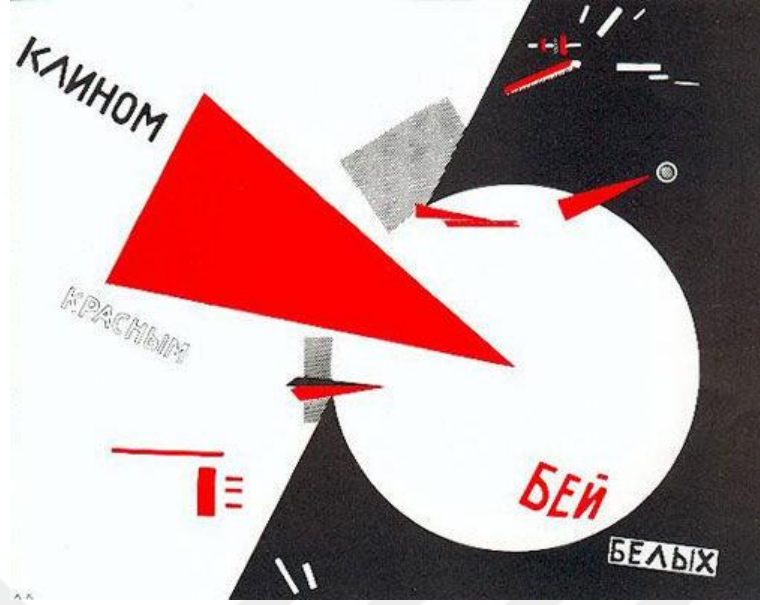
Dadaizm birinci dünya savaşını ve gelenekçi sanatı protesto eden kültürel ve sanatsal bir akımdır. Anlam ve düzen kavramlarına karşıt oluşturdukları görsel dil ve yeni biçimle deneysel üretiler gerçekleştirdiler. Dadaistler de tıpkı fütüristler gibi grafik tasarımda özellikle tipografi alanında etki bırakmıştır.

Şekil 4: Theo Van Doesburg “Dada Dergi” Kapak Çalışması

Dadaizm’in devamı niteliğinde olan Sürrealizm de görsel iletişime etkisi olan akımlar arasındadır. Konuya ve konunun etkisine önem veren Sürrealizm özellikle fotoğraf ve illüstrasyon alanında çok fazla kullanılmıştır. Grafik tasarımı, derinlik hissi veren perspektif görüntüleri kullanma tarzları ve eş zamanlılığa gerçekçi yaklaşımlarıyla oldukça etkilemiştir. Bu etkiler özellikle afiş, kitap ve dergi kapaklarına uygulanmaya çalışılarak farklılıklar yaratılmaya çalışılmıştır (Bektaş, 1992, s. 51).

İkinci dünya Savaşı devam ederken Sovyetler Birliği’nde sanat ve tasarım alanında oldukça kısa ama önemli bir dönem yaşanmıştır. Yirminci yüzyıl grafik tasarımını da etkileyen bu dönem kübist ve fütürist sanat akımlarının da etkileriyle son şeklini almıştır. Konstrüktivizm (Yapısalcılık) adı verilen “sanat uğruna sanat” felsefesini benimseyerek ortaya çıkan bu akımın en önemli temsilcileri Alexander Rodchenko ve El Lissitzky’dir. Serifsiz fontlar kullanılarak geometrik formda oluşturulan dinamik kompozisyonlar ve hemen hemen her tasarımda yer alan kalın şeritler bu akımın belirgin grafik anlayışı olmuştur (Becer, 2009, s. 103).

Şekil 5:El Lissitzky “Propaganda” Afiş Çalışması

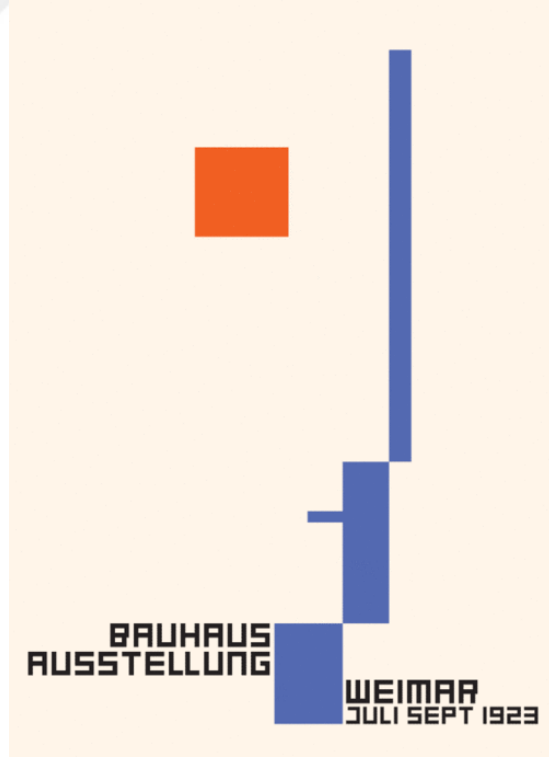
1917 yılında Hollanda’da kurulan “De Stijl” grubu da grafik tasarım alanında etki bırakmış önemli bir akımdır. Genellikle ana renkler (Kırmızı, Sarı Mavi) ve siyah kullanılarak oluşturulan dik açılı asimetrik kompozisyonlar akımın temel biçimsel özelliğidir. Önde gelen temsilcileri arasında Theo Van Doesburg ve Piet Mondrian’ı sayabiliriz (Bektaş, 1992, s. 66).

Almanya’da Walter Gropius’un kurduğu Bauhaus sanat okulu, sanatla endüstriyi birleştirmeyi amaçlayan felsefesiyle sanatçının alanında ustalaşma gerekliliğini savunmuştur. Tasarımların birincil görevi işlevsel olmalıdır ilkesiyle kurulan bu sanat okulu “Form follows function” (Biçim işlevi izler) formülünü kullanmıştır (Becer, 2009, s. 103).

Güzel sanatlar ve uygulamalı sanatlar arasında herhangi bir ayrıma gitmeden eğitim veren bu sanat okullarında bu sebeple çağdaş yorumların oluşmasının da önü açılmıştır. De Stijl ve Konstrüktivizmden oldukça etkilenmiş, bu akımların üslup ve biçimsel özelliklerini kullanmış biçimsel ilkelerini temel tasarım sorunlarının çözümünde kullanılacak ilkelere dönüştürmüştür (Bektaş, 1992, s. 75).

Şekil 6: Joost Schmidt “Bauhaus” Sergi Afiş Çalışması

Şekil 7: Fritz Schleifer “Bauhaus” Sergi Afiş Çalışması

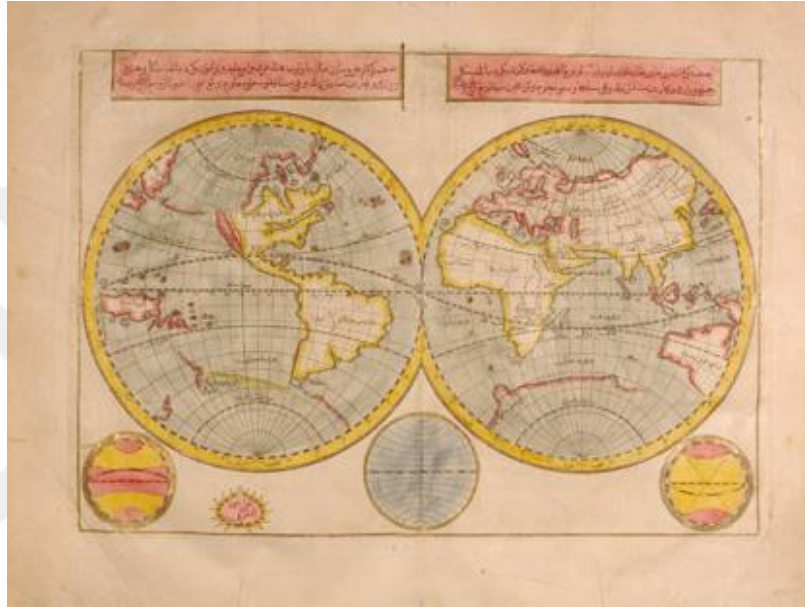
Şekil 8: Severo Pozzati “Aperitif Amer Picon” Art Deco Afiş Çalışması

Grafik tasarım alanında etki yaratan bir başka önemli akım da Kübist akımın etkileriyle 1920’lerde ortaya çıkan Art Deco’ dur. Nesnelere yalın, ikonografik biçimlerde kullanan A.M Cassandre bu akımda eser veren önemli sanatçıların başında gelir (Becer, 2009, s. 105). New York Okulu, Post Modernist akımların yanı sıra (Memphis akımı, Amerikan Yeni Dalga akımı, Amerikan Punk akımı, Avrupa Yeni Dalga akımı) hızlı bir şekilde ilerleyen teknolojik gelişmeler ki özellikle bilgisayar teknolojisinin bugün geldiği konum grafik tasarımı anlayışını günden güne değiştirmektedir.

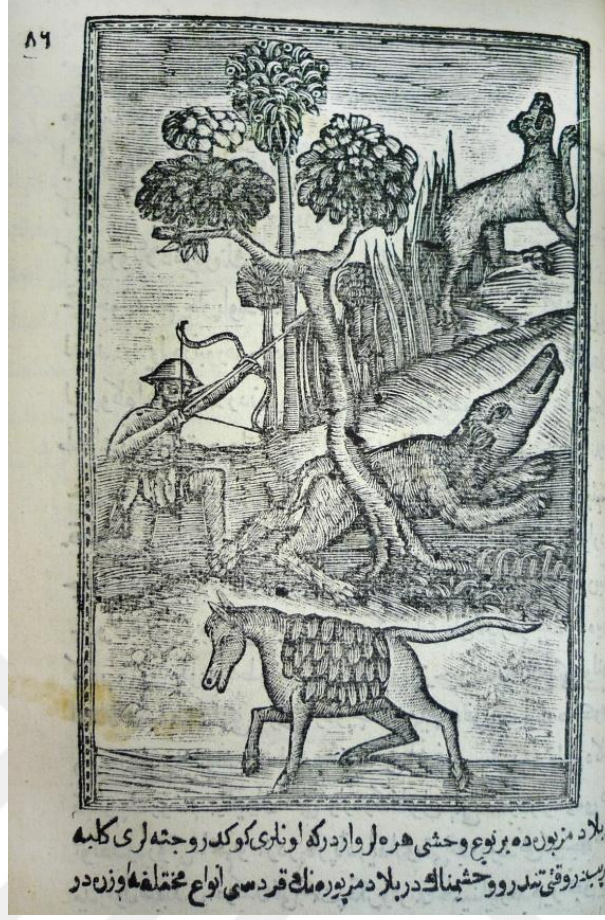
2.3 Türkiye’de Grafik Tasarımın Tarihçesi

Türkiye’de grafik tasarım tarihine değinmeden önce Türk tarihinde kullandıkları yazı ve alfabe sistemiyle günümüze pek çok eser bırakmış Uygurlardan ve Göktürklerden de söz etmemiz gerekmektedir. Özellikle buldukları konum nedeniyle Çinlilerle etkileşim halinde olan Uygurlar baskı ve yazım teknikleri konusunda oldukça ilerlemiştir. Baskı tekniklerinde kullandıkları tahta kalıplar ve günümüze ulaştırdıkları birçok duvar resmi çalışmalarıyla Uygurlar, ardında bıraktıkları yaklaşık üç metre büyüklüğündeki kabartma yazıtlarla Göktürkler, Türk grafik tarihinde önemli bir yer teşkil etmektedir.

Modern Türk Grafik Sanatların başlangıcı olarak kabul edebileceğimiz dönem ise matbaanın ilk olarak kullanılmaya başlandığı tarih olan 1727 ile başlar. Bu dönemde Padişah 3. Ahmet tarafından kurulan ilk baskı tesislerinde İbrahim Müteferrika ve 28 Mehmet Çelebi tarafından birçok kitap basılmıştır. Basılan ilk kitaplar Tarih-i Hindi Garbi, Cihannüma, Grammaire Turque ve Kitab-ı Lügat-ı Van Kulu'dur (Tepecik, 2002, s. 21- 22).

Şekil 9: Kâtip Çelebi “Cihannüma” adlı eseri

Şekil 10: Emir Muhammed “Tarih-i Hindi Garbi” adlı eseri

İlerleyen yıllarda zorlu süreçlerle karşılaşan ve bu yüzden yavaş yavaş gelişen Türk matbaacılığı, ilk Türkçe gazetelerinin de basılmasıyla geç de olsa bir aşama kaydetmiştir. Bu dönem basılan bu Türkçe gazetelerine ilk resimlemeleri çizen isim Ebuzziya Tevfik'tir. Türkçe basılmış bu gazetelerde ve sonrasında çıkacak olan Servet-i Fünun, Diyojen gibi dergilerde sergilenen karikatür sanatı da grafik tarihimiz adına önemli bir yer teşkil etmektedir (Tepecik, 2002, s. 22).

Şekil 11: Diyojen Dergisi

Birinci dünya savaşı öncesinde ve sonrasında durma noktasına gelen matbaa basım hizmetleri savaş sonrası yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'yle ve yeni kabul ettiği Latin alfabesiyle hızlı bir gelişim içerisine girmiştir. Cumhuriyet ile kabuk değiştiren ülkenin, kimlik oluşturma sürecinde en büyük destek ressam ve aynı zamanda grafik tasarımcı İhap Hulusi Görey'den gelmiştir (Tepecik, 2002, s. 22).

Şekil 12: İhâp Hulusî Görey Afiş Çalışması

Bu dönemde grafik sanatlar alanında öncü olarak kabul edilen İhâp Hulusî dışında eser veren Münif Fehim, Mithat Özar, Kenan Temizan gibi değerli birçok ressam ve tasarımcımız da mevcuttur. Almanya’da kurulan, sanat ile endüstri üretimi arasındaki güçlü bağdan beslenen ve bu anlayışla eğitim veren Bauhaus Okulu ülkemizde de birçok tasarım okulunun ve akademinin kurulmasında örnek teşkil etmiştir (Becer, 1999, s. 114).

1960 sonrası endüstri ve sanayi alanında yaşanan hızlı gelişim ülkede bazı toplumsal değişimleri de beraberinde getirmiştir. Köyden kente yaşanan göç dalgasıyla oluşan kentleşme beraberinde üretimin artarak çeşitlenmesine sebebiyet vermiştir. Yine aynı dönem siyasi hareketlenmelerin artması ve propaganda gereksinimi grafik sanatların ülkede gelişmesine önemli bir dayanak oluşturmuştur.

1955 yılında kurulan Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu eğitim hayatına 1957 yılında başlar ve 1962 yılında Grafik Sanatlar müfredatta kendisine yer bulup ders olarak okutulmuştur. 1968 yılında ise bu kez Yurdaer Altıntaş, Mengü Ertel ve Sait

Maden gibi değerli isimler grafik tasarım sanatçıları Grafikerler Meslek Kuruluşu'nu kurarlar (MEB, Ankara, 2012, s. 13).

Şekil 13: Mengü Ertel Afiş Çalışması

1970'li yıllar grafik tasarım alanında dünyada teknolojinin kullanıldığı yıllar olsa da ülkemizde bu teknolojinin tasarım alanında kullanımı ilerleyen dönemlerde olmuştur. Özellikle 1980 sonrasında ekonomik anlamda uluslararası etkileşimi artan Türkiye'de dışa açılım hızlı bir ivme kazanmıştır. Bu açılımla birlikte kıpırdanan serbest piyasa ekonomisi ülkede reklam ve grafik tasarım ajanslarının kurulmasına olanak sağlamıştır. Küreselleşmenin hâkim olduğu yıllar olan 1990'larda Türkiye'de çok uluslu birçok marka ve şirketin olduğu görülmektedir. Bu çeşitlilikle grafik tasarımın önemini daha da artmış özel sektör dışında birçok kamu kurum ve kuruluşu da bu sayede grafik tasarımla tanışmıştır (MEB, Ankara, 2012, s. 16).

Son yıllarda bütün imkanlarıyla hayatımızın içinde var olan bilgisayar teknolojisi ile geleneksel yöntemlerin tamamıyla dışına çıkılarak yalnızca dijital ortamda, dijital müdahaleler ile sonlandırılan tasarımlar oluşturulabilmektedir. Bu aslında grafik

tasarımda yeni bir tasarım çağının doğduğunun ve teknik donanımı farklılaşmış yepyeni bir tasarımcı kimliğinin oluştuğunun habercisi niteliğini taşımaktadır.

2.4 Türkiye’de Grafik Tasarım Eğitimi

1883 yılında eğitime başlayan Sanayi-i Nefise Mektebi Cumhuriyet’in ilanından sonra isim değişikliğiyle 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi adını almıştır. Bu dönemde batılı tarzda sanat eğitimi veren ilk yüksekokul olma özelliği olan bu akademide Süsleme Sanatları bölümü (Tezyinat Bölümü) bünyesinde 1927 yılında Münir Namık İsmail Bey tarafından Afiş Atölyesi birimi oluşturulmuş bölümün başına Avusturyalı bir eğitimci olan Eric Weber getirilmiştir. Türkiye’de akademik anlamda grafik tasarım eğitiminin bu dönemden sonra başladığını söylemek yanlış olmayacaktır. Güzel Sanatlar Akademisi’nde 1933 yılında Mithat Özer öncülüğünde bir Afiş atölyesi 1937’de ise Leopard Levy tarafından bir Gravür Atölyesi kurulmuştur. Açılan bu farklı tasarım atölyelerinde değerli birçok isim eser vermiştir. 1965 yılında Afiş Atölyesi’nin ismi “Grafik Atölye” olarak değişmiş 1979’da ise “Grafik Bölümü” olarak dönüşüme uğramıştır (Gürses, 2015, s. 22).

1982 yılına gelindiğinde bu dönüşüm devam etmiş İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi yükseköğretim kapsamına alınarak ismi Mimar Sinan Üniversitesi olarak değiştirilmiştir. Fakülte bünyesindeki bölüm 1982 yılında önce “Uygulamalı Sanatlar Bölümü Grafik Ana Sanat Dalı” olarak değişmiş 1994’de tekrar “Grafik Bölümü” olan eski adını almıştır (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi,2017).

2004 yılında üniversitesin adı bu kez de “Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi” olarak değiştirilmiştir. Halen aynı isimde eğitim hayatına devam eden üniversitede Grafik Bölümü de son kez yapılanarak “Grafik Tasarım Bölümü” ismiyle eğitim faaliyetlerini sürdürmektedir (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi,2017).

1932 yılında eğitim hayatına başlayan, kuruluş amacı çağdaş, özgün ve estetik anlayışı olan eğitimciler yetiştirmek olan Gazi Eğitim Enstitüsü Resim İş Bölümü, Cumhuriyet döneminde Güzel Sanatlar Akademisi’nden sonra grafik tasarımı eğitimi veren ikinci önemli kurumdur. “Resim İş” alanında Refik Epikman ve Malik Aksel ile eğitim hayatına başlayan enstitünün öğretim programında resmin yanı sıra grafik tasarım atölye uygulamaları da bulunmaktaydı. 1960 yılından sonra grafik tasarım ders içeriğinde, çağı yakalama adına değişikliğe gidilmiş özellikle reklam grafiği ve

yüksek baskı tekniklerine verilen önem artırılmaya çalışılmıştır. Yine bu dönemde enstitü programında yalnızca “Grafik” olarak geçen ders “Grafik Sanatlar” anasanat dalı olarak değişmiştir (Gürses, 2015, s. 29).

Önceki yıllarda mezun olan öğrenciler ve sanatçılar, alanlarında uzmanlık alma ve ülke sanatını ileriye taşıma adına sınavla seçilerek devlet desteğiyle yurtdışına gönderilmişti. Bu süreçte eğitimini tamamlayarak geri dönen bu sanatçılara buldukları sanat kurumlarında atölye kurma görevi verilmiştir. Özellikle de özgün baskı alanında kurulan gravür atölyeleri ile pek çok değerli sanatçı yetişmiştir. Mustafa Aslıer, Nevzat Akoral, Muammer Bakır, Mürşide İçmeli, Hayati Misman ve Süleyman Saim Tekcan’ı bu sanatçılar arasında sayabiliriz (Gürses, 2015, s. 30).

1957 yılında uygulamalı sanatlar ve tasarım alanında tasarımcı yetiştirme amacıyla kurulan bir başka önemli kurum da Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Akademisi’dir. 1982 Yüksek Öğretim Kanunu ile Yüksekokul statüsüne geçerek Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu adını alan kurum sonrasında Marmara Üniversitesi’ne bağlanarak Güzel Sanatlar Fakültesi olarak eğitim vermeye başlamıştır (Becer, 2009, s. 115).

1982 Yüksek Öğretim kanunu ile yurtiçinde birçok üniversitede Güzel Sanatlar Fakülteleri, Eğitim Fakülteleri bünyelerinde Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Programları kurulmuş olup bu eğitim kurumlarında diğer sanat alanları ile birlikte grafik tasarım eğitimi verilmeye başlanmıştır (Akman, 2015, s. 32).

2.5 Türkiye’de Grafik Tasarım Eğitimi’nin Önemi

Grafik tasarım eğitimini çağdaş sanat eğitiminden ayrı düşünmemek gerekir. Tıpkı sanat eğitiminde olduğu gibi grafik tasarım eğitimi de öğrenciyi yetenekleri doğrultusunda desteleyerek onları araştıran, sorgulayan, eleştiren, kendine güvenen, üretken, sorumluluk sahibi, geniş ve özgür düşünen bireylere dönüştürmeyi hedeflemektedir. Yanı sıra sanatsal olarak estetik yönlerini geliştirmelerine olanak sağlayarak sanat yapıtlarını değerlendirebilecek bilgi ve birikime sahip olmalarını amaçlamaktadır (Artut, 1995, s. 95).

Tasarlanmış bir dünyada yaşadığımız için her an grafik tasarım ürünleri ile karşılaşabiliyoruz bu yüzden bu süreci daha iyi anlamlandırma adına tasarım bilmek

ve etkin kullanabilmek bireyin lehine olacaktır. Tasarım sürecinde etkin olan birey, bu sayede etrafındaki olaylara ve nesnelere farklı yönlerden bakarak süreçte etkin rol alır (Özdemir, 2011, s. 27).

Sanat ve tasarım ürünleri belirli evrensel ilkeler doğrultusunda oluşturulur fakat onları farklı ve özgün kılan çeşitli kültürlerden ve kimliklerden beslenmeleridir. İşte bu sebeple özellikle tasarım eğitiminde genel ilkimiz farklılıkları içinde barındıran geniş kültürümüzle ulusal kimliğimizi çağdaş ve özgün biçimde yansıtabilmek olmalıdır (Armutçu, 2006, s. 44). Bahsettiğimiz konuyu grafik tasarımın önemli isimlerinden Sait Maden şu açıklamasıyla daha net ifade etmektedir.

“Kendi yaşam temellerini yine kendi düşünce, yaratma ve bulgu ürünleriyle, kendi değer yargılarıyla çözümleyip kuramayan toplumun her sanat dalı gibi grafiği de köksüz olacaktır.” “Türk grafikçisi yeni bir ‘a’ harfi, yeni bir ‘b’ harfi çizerken ona kendi ulusunun biçimleme gücünün damgasını vurmak zorundadır.” (Sait Maden, İstanbul, 1985, s. 14)

Grafik sanatlar ve tasarım konularında bilgi ve birikim sahibi olan bireyler yetiştirmek yalnızca güzel sanatlar fakültelerinin tasarım bölümlerinde okuyan öğrencilerle sınırlı tutulmamalıdır. Eğitim fakültelerinin öğretmen yetiştiren bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarının da gelecek nesillerin beğeni ve alışkanlıklarını yeni çağın gereksinimlerine göre yeniden biçimlendirebilmesi için bu yetkinlikle donatılması gerekmektedir. Hangi eğitim kurumunda olursa olsun bu eğitimi alan genç tasarımcılar en küçük detayın bile tasarım olgusunu olumlu veya olumsuz manada değiştirebileceği gerçeğini unutmamalıdır. Bir kitabı biçimlendirmeden önce metinlere destek verecek görsellerin temininin, kullanılacak kâğıt ve renk seçiminin bile eğitimin kalitesini ne şekilde etkileyebileceğini öngörmüş olması gerekmektedir (Armutçu, 2006, s. 47).

2.6 Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Programları

ÖSYS Kontenjanları Kılavuzu (2017:653–562) incelendiğinde, Türkiye’de Eğitim Fakültelerine bağlı Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı, Resim-İş Öğretmenliği Programlarının sayısı 33’dür. Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Programları bulunan üniversitelerin tam listesi ek 2’de görüldüğü gibidir. Eğitim Fakülteleri, Güzel

Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Programı bünyesinde grafik anasanat atölye dersi bulunan üniversiteler ek 3'te görüldüğü gibidir. Araştırmamızın kapsamını, grafik anasanat atölye ve seçmeli grafik atölye dersleri bulunan bu 33 üniversite ve bu üniversitelerde ders veren akademisyenler oluşturmaktadır.

2.7 Grafik Tablet

2.7.1 Grafik Tabletın Grafik Tasarım Dersindeki Rolü

Bu çalışma, grafik tasarım alanında değişen teknolojiyle birlikte yaşanan değişimi ele alma amacındadır. Son dönemlerde dijital teknolojilerin yaygınlaşmasıyla grafik tasarım alanında da önemli gelişmeler, değişimler yaşanmaya başlamıştır. Günümüzde artık tasarımcılar internet ortamında yaygın bir alan içinde işlerini sergileme imkânı bulmaktadır. Bu aynı zamanda tasarımcıların kendilerini daha kolay ve hızlı tanıtmalarına, kendileri arasında da etkin bir iletişimin doğmasına ön ayak olmuştur. Değişen ve gelişen teknoloji grafik tasarımda iletişim ve tanıtım imkânlarının üretim ve yaratıcılık boyutlarında derinlemesine değişimler meydana getirmiştir. Araştırma kapsamında bu değişimde rol oynadığını öngördüğümüz grafik tabletlerin artık dijital ortamda tasarım imkânını geleneksel yöntemlere göre kolaylaştırdığını ifade edebiliriz. Grafik tabletler geleneksel diyebileceğimiz tekniklerin ardından yeni bir evre açmıştır. Elbette benzer diğer değişimlerde olduğu gibi tartışmalı konuları da tekrar su yüzüne çıkarmıştır. Mesela fotoğrafın icadından sonra resim sanatında görülen değişim resmin fotoğrafla birlikte bittiği ve artık fotografik gerçekliğin resmin yerini aldığı şeklinde olmuştur. Buna karşılık resim sanatındaki el becerisi ve teknik kabiliyetin yerini fotoğrafın pratikliliğinin kaybettirmediği görülmüştür. Benzer şekilde grafik tabletlerin dijital ortamda tasarım yapma imkânı sunması ile birlikte resim sanatında olduğu gibi el becerisi, hüner ve yeteneğin yerine geçtiği düşünülebilir. Ancak nasıl ki fotoğraf fotoğrafçının bir öğrenme süreciyle plastik dili kavramasını şart koşuyorsa grafik tablet de belli bir çizim becerisi, tasarım ve plastik bilgi gerektirmektedir.

Grafik tabletler sayesinde üretim zamanının kısaldığını, ortaya nitelikli ürünlerin çıktığını görebiliriz. Bundan başka sunduğu olanakların tasarım düşüncesinde de değişimler meydana getirdiğini savunabiliriz. Bu çalışma, söz konusu olan bu öneriler ile ilerleyecektir.

İlk bölümde grafik tasarım, grafik tasarım tarihi, değişimleri, kavramları ile birlikte ele alınacaktır. Bu bölüm aynı zamanda grafik tasarımın geçirdiği kimi değişimleri de gösterme amacındadır. Devam eden bölümde ise grafik tabletler konusunda tarihsel ve teknik bilgi verilecektir. Son bölümde de bu programda ders sorumlusu olan akademisyenlere grafik tasarım ana sanat atölye derslerinde grafik tablet kullanımını ile ilgili tutum ölçeği anketi uygulanacak çıkan sonuçlar analiz edilecektir.

20. yüzyılın sonlarında yaşanan dijital devrim, sanat ve tasarım alanını da etkilemiş özellikle bilgisayar ve grafik işleme yazılımlarının çeşitlilik kazanmasıyla grafik tasarım alanını etkisi altına almıştır. Bugün içinde bulunduğumuz yüzyıldaki teknolojik gelişmeler özellikle de bilgisayar teknolojisinde kazanılan bu ivme grafik tasarım alanında kullanılan bilgisayar donanımlarının gelişmesini ve değişmesini zorunlu kılmıştır. Grafik ürünlerinin her geçen gün çeşitlilik kazanması grafik tasarım alanıyla ilgili eser ortaya koyan birçok tasarımcıyı yeni arayışlara itmiştir. Bu arayışların başında özellikle son yıllarda kullanım alanı ve oranı giderek artan grafik tabletler gelmektedir.

Grafik Tablet, bilgisayar ekranındaki imleci fare yerine elektronik basınç hassasiyeti olan kalem ile kullanarak kontrol etmenizi sağlayan manyetik yüzeye sahip bir arabirimdir. Kullanılan teknolojiler değişkenlik gösterse de tasarlanmış tüm grafik tablet modelleri kalemin hareket yönünü, eğimini belirleme adına sinyallerden faydalanmıştır. Dijital kalemi her ne kadar sadece tasarımcılar için yaratıcı imkanlar sağlıyor görünse de diğer kullanıcılar için de mouse yerine alternatif oluşturabilecek kolaylığa ve niteliğe sahiptir (Smith, 2017).

Şekil 14: Aktif alana sahip grafik tablet

Şekil 15: Pasif alana sahip grafik tablet

Günümüzde bütün bilgisayarlarda USB (Universal Serial Bus-Evrensel Seri Veriyolu) bağlantısı mevcuttur ve tasarlanan birçok grafik tablet bu bağlantıyı desteklemektedir. USB desteği, taşınabilirlik ve değiştirilebilirlik adına grafik tablete bazı önemli imkânlar sağlamaktadır. Alan kazanımı ve grafik tableti birden fazla

bilgisayarda kullanım imkânı yaratması sağladığı bu imkanların en belirleyici olanlarıdır (Chastain, 2017).

USB bağlantısı dışında kablosuz bağlantı türü olan bluetooth teknolojisi de son yıllarda grafik tabletlerde oldukça fazla kullanılan bir bağlantı türüdür. Kabloların oluşturduğu karmaşayı ortadan kaldıran bu yöntem bu sebeple oldukça fazla rağbet görmektedir. Wacom bu anlamda kablo olmadan bluetooth ile bilgisayarınıza bağlanabilen, bluetooth özelliğine sahip ilk tablet modeli olan Graphire Bluetooth'u üreten ilk firma özelliğini taşımaktadır (Chastain, 2017).

Şekil 16: Wacom Graphire Bluetooth

Grafik tablet modellerinde oldukça rahat ve doğal yapıda tasarlanmış Stylus ismiyle bilinen özel bir kalem mevcuttur. Tasarım veya diğer kullanımlar için oldukça fazla misyona sahip olan bu kalemler grafik tabletlerin en önemli kısımlarının başında gelmektedir. İlk üretilen grafik tablet modellerinde yer alan kabloyla aygıtı bağlı kalem modelleri, ilerleyen yıllarda geliştirilerek kablosuz ve pilli hale dönüştürülmüş 1994 yılından sonra bluetooth teknolojisinin ortaya çıkmasıyla kablosuz ve pilsiz son hallerine evrilmişlerdir.

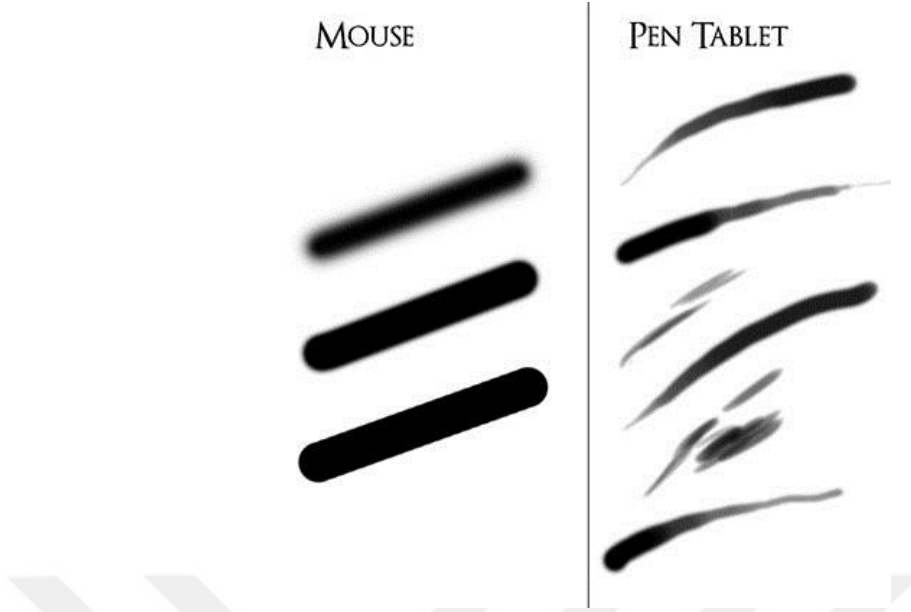
Son yıllarda üretilen grafik tablet modellerinde, kalem üzerinde genellikle sağ tıklama, çift tıklama işlevlerine sahip olan veya diğer işlevler için programlanabilir tuşlar yer almaktadır. Bu tuşların grafik yazılımında yer alan herhangi bir kısayol özelliğine (fırça seçimi, silgi, seçme aracı vb.) atanabilecek şekilde değişimleri de

mümkündür. Bu özel kalemler tasarımların oluşturulmasında özellikle de dijital çizim ve renklendirmede detaylı bir çalışma imkânı sunmaktadır (Chastain, 2017).

Grafik tablet modellerinde diğer önemli bir özellik de basınç duyarlılığıdır. Bu özellik grafik tabletin ön yüzeyine uygulanan basınç seviyesinin duyarlılığını ifade etmektedir ve bununla hedeflenen kullanıcıya daha rahat ve fonksiyonel bir deneyim yaşatmaktır. Son dönemde kullanılan çoğu grafik tablet modellerinin basınç seviyeleri 256, 512, 1024 veya 2048'dir. Bu seviyeyi ne kadar yüksek tutarsanız grafik tablet modelinizin duyarlılığını da o kadar artırmış olursunuz. 1024, 2048 gibi yüksek seviye basınç duyarlılığı sayesinde oluşan bu doğallık hissiyle dijital çizim ve renklendirmeler daha detaylı ve gerçekçi bir görünüme sahip olmaktadır. Bu özellik çizim yüzeyinin değil kalemin bir özelliğidir ve raporlama hızının artmasında oldukça önemlidir.

Raporlama hızı, grafik tablet kaleminin grafik tablet yüzeyine dokunduğu an ile ekrana ilettiği süre arasında geçen zaman dilimini ifade etmektedir. Gecikme olarak da adlandırabileceğimiz bu ibarede hız ne kadar yüksek olursa, çalışma ortamı da o kadar rahat olacaktır (Karaca, 2015).

Bu yetilere sahip bir grafik tablet kalemi, gerçeğe yakın bir kalem doğallığında olduğundan diğer modellere nazaran daha kontrollü bir aygıt dönüşmüş olacaktır. 1024 basınç seviyesinin altında bir basınca sahip grafik tablet modeli ise dijital imza ve mouse işlevi dışında pek fazla kullanılmamaktadır.

Şekil 17: Mouse ile grafik tabletin basınç hassasiyeti karşılaştırması

Grafik tablet modellerinin çoğu sürücü gerektirmektedir. Grafik tablet edinildiğinde mutlaka işletim sisteminizle uyumlu, güncellenebilir modeller tercih edilmelidir. Sürücü, grafik tabletin nasıl ve ne şekilde çalışması gerektiği konusunda aygıtı kontrol etmenizi sağlamaktadır. Bunun yanında fiyat olarak yüksek rakamlara satılan grafik tablet modellerinin birçoğu yine sürücü yazılımının gelişmiş özellikler sunması sebebiyle kullanıcılar arasında tercih sebebi olmaktadır.

Gelişmiş sürücü özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz. Tablet yüzeyinin belirli alanlarını gizleme, ayarlanabilir menü arayüzleri oluşturabilme, kullanılan araçları kişiselleştirebilme, eğim hassasiyeti, uygulamada bazı kısayol atamaları gibi kullanıcıya kolaylık sağlayan birçok özelliğe fırsat tanımaktadır (Chastain, 2017).

Grafik tabletlerin yüzeyleri de basınçları kadar önem arz etmektedir. Genellikle iyi olarak adlandırabileceğimiz grafik tabletler, kullanıcıya doğru miktarda sürtünme ve dirence sahip bir yüzey alanı imkânı sunmaktadır. Bu da aygıtın çalışırken gerçek kâğıt yüzeyini kullanıyormuş gibi bir hissin oluşmasını desteklemektedir.

Grafik tablet modeli seçerken kullanım alanına göre bir seçim yapmak da işlevselliği artırma adına oldukça önemli bir adımdır. Büyük boyutlarda edinilecek her grafik tablet en uygun olanıdır gibi bir durum söz konusu değildir. Bazı kullanım alanı için uygun olabilecek boyutta bir model diğer alanda iş üretme adına uygun olmayabilir (Mitchell, 2017).

Örneğin, genel olarak mekân ve karakter tasarımları konularında iş üreten bir illüstratör ile fotoğraf alanında işleme, rötuş gibi düzenlemeler yapan bir fotoğrafçının grafik tablet seçimleri model, boyut ve özellikleri açısından değişiklik gösterebilmektedir.

Grafik tabletlerin tasarımcılar ve diğer kullanıcılar için bütün bu önemli özelliklerinin yanında sağlık açısından da oldukça önemli, önleyici bir özelliği bulunmaktadır. Bilgisayar kullanımının son yıllarda artması uzun süreli mouse ve klavye kullanımında gerekli önlemlerin alınmaması beraberinde bazı rahatsızlıkları getirmektedir. Karpal tünel sendromu adı verilen bu rahatsızlık da bu sebeplerin tetiklemesi ile oluşabilecek bir tür sinir sıkışması vakasıdır. Başparmak, işaret parmağı ve orta parmağa giden, onların hareketi ile hissetmelerini sağlayan ana sinir, el bileğinde dar, uzun bir tünelden geçmektedir. Bu dar, uzun tünelin değişik nedenlerle daha fazla daralması ve içinden geçen bu siniri sıkıştırması sonunda, karpal tünel sendromu olarak adlandırılan bir rahatsızlık ortaya çıkmaktadır. Basit bir sinir sıkışması olarak görülmesi, önemsenmemesi daha büyük rahatsızlıklara neden olabilmektedir. Bu rahatsızlığı yaşayan hastalarda özellikle başparmak, işaret parmağı ve orta parmak üzerinde uyuşukluk, yanma hissi gibi belirtiler görülebilmektedir. Hatta daha ileri seviyelerde özellikle elle yapılan hareketlerde güçsüzlükten kaynaklı hareket kabiliyetinin sınırlanması, baş parmağa yakın olan kaslarda kas erimesi dahi görülebilmektedir (Uludağ, 2017).

Şekil 18: Karpal Tünel Sendromu

Uzun süreli ve yanlış mouse kullanımında bileğin iç kısmının masaya teması ile karpal tünelinin baskıya maruz bırakılması ile de oluşabilen bu sendrom, grafik tablet kullanıldığında el normal kalem kullanımındaki gibi yan yüzey üzerine yaslanacağından bileğin ortasından geçen siniri baskı altında bırakmaz böylece bu rahatsızlık henüz oluşmadan önlenmiş olur.

2.7.2 Grafik Tablet Tarihi

1888 yılında Elisha Gray tarafından bulunan “The Telautograph” ismi ile anılan ilk tablet modelini grafik tabletlerin atası olarak adlandırmak mümkündür. Yazının uzun mesafelerde iletilmesine olanak sağlayan bu model de yazıyı kopyalayacak alıcı cihaza bağlı bir kalem aracılığıyla sağlanırdı.

1957 yılında ise Tom L. Dimond tarafından tasarlanan “Stylator” isimli grafik tablet modelinde tablet girişi bir alıcı cihaz yerine bilgisayara doğrudan bağlanabilen bir yapıya sahipti bu şekliyle günümüz modern tabletlerle benzeşmektedir.

1963 yılında RAND şirketi (Research And Development) kendi ismini verdiği RAND tableti geliştirmiştir. Önceki aygıtlara göre daha uygun fiyatlarda piyasaya sunulan bu tablet mükemmel doğrusalığa sahip ilk grafik aygıt olarak tarihteki yerini almıştır (Harbert, 2017).

Şekil 19: RAND Tablet

RAND tablet de “Stylator” modelinde olduğu gibi bilgisayara doğrudan bağlanmaktadır. Önceki yıllarda geliştirilen modellerden farklı olarak, program kullanılarak serbest el çizimini destekleyen, tanımlayan ilk aygıttır. Diğer bir ismi de “Grafacon” olarak anılan RAND tablet gerçek anlamda üretilmiş ilk grafik tablet olma özelliği taşımaktadır. Tablet tasarım olarak, her biri 0.1 çözünürlüğe sahip tel ızgaralardan oluşturulmuştur. Dönemine göre oldukça başarılı bir biçimde tasarlanmış kalem, çizim yüzeyi üzerinde gezdirildiğinde pozisyonuna göre sinyal almaktadır. RAND tablet modelinde kullanılan oldukça rahat hareket imkânı sağlayan bu kalemde tıkladığında bağlı olduğu cihaza sinyal ileten bir de tıklama anahtarı yer almaktadır (Davis ve Ellis, 1964, s. 1,3).

Şekil 20: BitPad One Digitizing Tablet

1975 yılında üretimi başlayan BitPad grafik tabletler önceki üretilen modellere göre daha küçük boyutta ve daha modern çizgide tasarlanmıştır. Aynı zamanda grafik tabletlerin ticari kullanımlarının artmasında, popüler hale gelmesinde rolü olan ilk dijital tablettir (Harbert, 2017).

Şekil 21: Apple Grafik Tablet

1977 yılında Apple firması, 280*192 piksel çözünürlükte görüntüler elde edebilen Apple Graphics Tablet'i piyasaya sürdü. Başlangıçta bilgisayar monitörleri yerine televizyon ekranlarında kullanmak üzere tasarlanan tablet televizyon sinyallerini alımını bozması sebebiyle yalnızca bilgisayar ekranlarında kullanılmaya başlandı. Herhangi bir Apple makinesine bağlanarak kullanılabilen bu tablet direkt olarak bağlı olduğu cihazdan güç aldığı için bağlantı veya elektrik sinyali kesildiğinde kullanım dışı kalmıştır (Gagne, 2017).

Şekil 22: Koala Pad

1983 yılına gelindiğinde ABD’li Koala Teknolojileri şirketi Commodore 64, Apple II ve IBM PC. için bir grafik tablet tasarladı. Her kesime hitap etmesi adına oldukça düşük maliyetli bir çizim aracı olarak tasarlanan Koala Pad uygulama programı olan Koala Painter ile kısa sürede popülerlik kazanmıştır. Koala Painter ile hazırlanan çizimlerden slayt sunuları hazırlamak için içerisinde Graphics Exhibitor (Grafik Katılımcısı) adlı bir programla birlikte sunulmuştur. Bu program bilgisayar belleğinde iki farklı görseli tutabilmekte böylelikle kullanıcı orjinal görsel ile değiştirilmiş görsel arasındaki farkı birinden diğerine kolay geçiş imkânı ile net bir şekilde görebilmektedir. Basınca duyarlı kalem ve aygıt üzerinde bulunan iki ekstra programlanabilir düğme ile birçok farklı platformda kullanıldığından, birçok kişi tarafından ilk gerçek grafik tablet olarak görülmüştür.

Şekil 23: Wacom WT-460M Grafik tablet

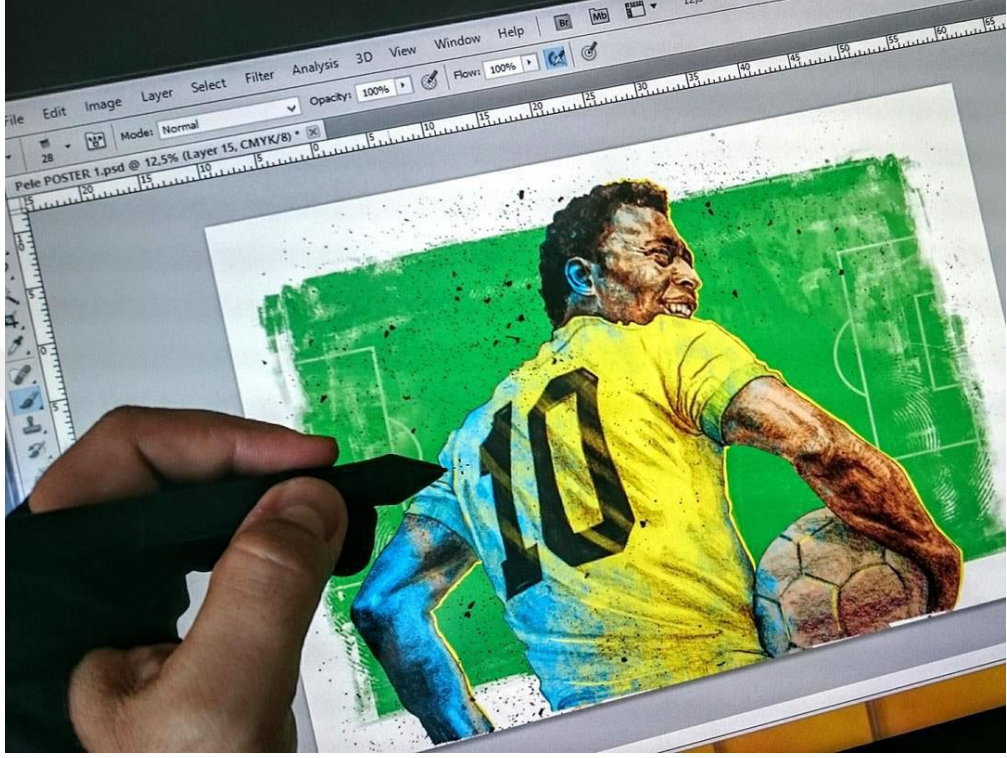
Hızla gelişen bilgisayar teknolojisi pazarına 1984 yılında giriş yapan Japon Wacom firması ilk tablet modeli olan WT-460M modelini geliştirdi. Wacom ürettiği modellerde çizim yüzeylerinden çok dijital kalemın görüntülenen bilgilerle nasıl etkileşime geçtiğine odaklanmıştı ve bundan sonra üreteceği modellerde de bu önemli detay üzerinde yoğunlaşmıştır. Bilinen kablolu cihazlardan ziyade kablosuz ve dokunmatik tablet modelleri sunma konusunda adımlar atacak olan firma ilerleyen dönemlerde ürettiği modellerle grafik tablet tarihinin akışını değiştirecektir.

2.7.3 Grafik Tablet Kullanım Alanları

Günümüzde grafik tablet modelleri, eğitimden sağlığa, endüstriyel tasarımdan, finans sektörüne kadar farklı birçok alanda kullanılmaktadır. Bilgisayar teknolojisinin kullanımının artması, grafik tablet marka ve modellerinin çeşitlilik kazanması bu alanları her gün biraz daha çeşitlendirmektedir.

Grafik tasarım içerisinde görsel iletişim ile ilgili birçok uzmanlık alanını barındırmaktadır. Logo, afiş, dergi, kitap, ambalaj tasarımı ve daha da eklenebilecek birçok alanı içerisine alan grafik tasarım, özellikle illüstrasyon alanında etkin biçimde grafik tabletlerden yararlanmaktadır. İllüstrasyon türlerinin çeşitlilik göstermesi, farklı birçok alanda kullanılabilir olması, farklı tekniklerde oluşturulmaya imkân tanınması, yeniliğe ve teknolojiye açık olması bu etkin kullanımının sebeplerini oluşturmaktadır. Geleneksel çizim ve boyama tekniğine oldukça yatkın tasarlanan grafik tabletler günden güne geliştirilen yeni ürünleriyle

illüstrasyon sanatçılarında sınırsız imkân sunmaktadır. Tasarımcıya gerçek kalem, kâğıt hissi veren, hızlı ve seri bir üretim imkânı sağlayan grafik tablet modelleri günden güne daha donanımlı hale dönüşmekte tasarımcının sorunlarını çözecek biçimde güncellenmektedir.

Şekil 24: Grafik tablet ile illüstrasyon çalışması

Grafik tablet üreten birçok firma, akademisyenler, öğretmenler ve öğrenciler için eğitimin birçok seviyesine uygun ürünler geliştirmektedir. Akıllı tahtaya bağlantı kurarak veya doğrudan bir projeksiyon cihazıyla görüntü paylaşımını destekleyen birçok grafik tablet ve ayrı şekilde kullanılabilir dijital kalem ürünü geliştirilmiştir. Grafik tabletler haricinde üretilen bu dijital kalem ürünleri ile öğrenciler direkt olarak ekrana yazı yazma ve notlar alabilme gibi öğrenmeyi eğlenceli kılan faaliyetler gerçekleştirebilmektedirler. Öğrenmenin kalıcı hale gelebilmesi için oldukça yararlı olan bu öğrenme şekli aynı zamanda öğrencilerin derste doğrudan ekran üzerinden soru çözme becerisinin geliştirilmesinde de önemli bir rol oynamaktadır.

Öğretmenin öğrenciler için hazırlayacağı sunumları kısa süre içinde oluşturabilme ve etkileşimli olarak sunabilme imkânı sağladığı için eğitim sektöründeki kullanımı günden güne artış göstermektedir (Wacom, 2017).

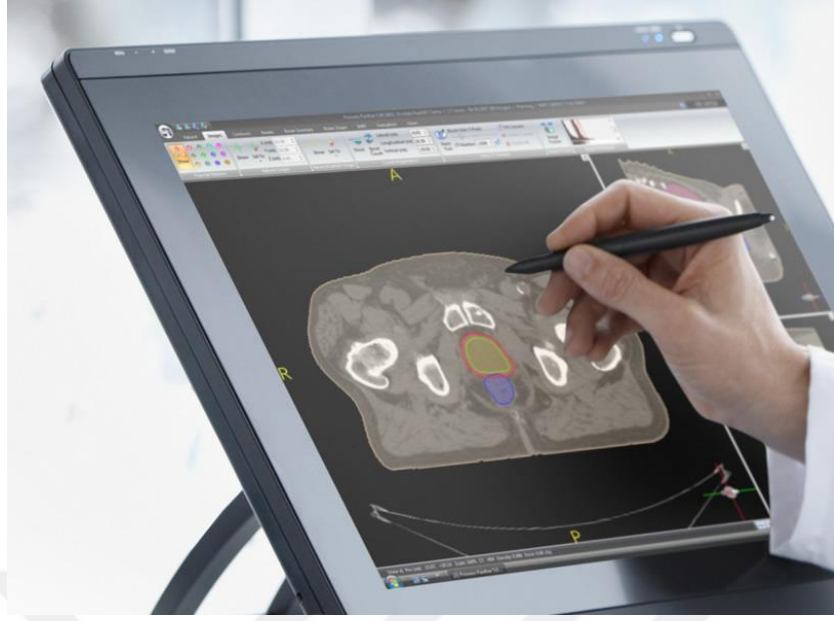
Şekil 25: Eğitimde kullanılan grafik tablet türü örneği

Sağlık sektöründe hem hastaların hem de sağlık çalışanlarının doldurması gereken çok sayıda evrak mevcuttur. Oldukça yoğun olan bu sektörde evrak dolaşımını azaltmak ve arşiv sistemini rahatlatmak bu konular için üretilmiş dijital kalem ile mümkün kılınmıştır.

Şekil 26: Sağlık sektöründe kullanılan grafik tablet türü örneği

Hastanın, hastaneye kabulü ve devamındaki tedavi sürecinde onaylanması gerekli olan evraklar dijital kalem ile ekran görüntüsüne sahip herhangi bir aygıt üzerinde imzalanıp anında sisteme aktarılabilmektedir.

Şekil 27: Tıbbi işlem düzenlemede kullanılan grafik tablet türü örneği

Aynı zamanda tıbbi görüntüler üzerinde işlem yapmak özellikle bir mouse ile oldukça zor ve zaman alıcı bir süreçken dijital kalem veya grafik tablet ile bunu gerçekleştirmek sürece olduğu kadar işin kalitesine de olumlu yönde bir etki etmektedir. Daha detaylı ve hassas işlenmesi gereken görseller bu arabirimlerle mouse kullanımından daha kısa bir süre içerisinde sorunsuz biçimde oluşturulabilmektedir. Bu olumlu sebeplerden ötürü sağlık sektöründe son yıllarda grafik tablet ve dijital kalem kullanımı büyük oranda artış göstermektedir. Özellikle Wacom firmasının bu alan üzerine ürettiği özel ürünler bulunmaktadır (Wacom, 2017).

Şekil 28: Wacom markasına ait bir grafik tablet örneği

Yaratıcılığın artırılması üzerine profesyonel yazılımlar (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Autodesk Maya, Pixologic Z Brush, Corel Painter...) ile birlikte çalışarak, çizimlerin daha kolay oluşturulabilmesi ve günümüz teknolojisine daha uygun bir biçimde aktarılabilmesi için üretilen grafik tabletler, endüstriyel alanda da özellikle otomobil, mimari, elektronik cihaz ve mobilya sektöründe aktif bir biçimde kullanılmaktadır.

Finans sektöründe de tarama, imza, personel işlemleri gibi oldukça fazla zaman alan birçok hizmetin hızlanması adına grafik tabletler kullanılmaktadır. Yine Wacom markası tarafından bu sektör için geliştirilen özel imza tabletleri mevcuttur (Wacom, 2017).

Şekil 29: Apple iPad Pro tablet örneği

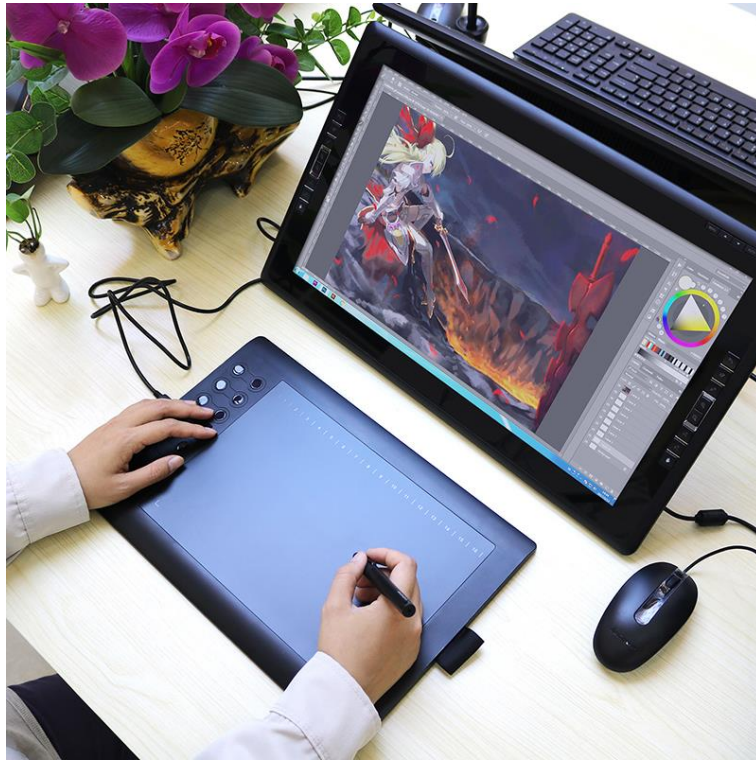
Fotoğrafçılık alanında da başta düzenleme işlemi olmak üzere birçok aşamada grafik tabletlerden faydalanılmaktadır. Fare kullanımının getirdiği zorlukları kullanım kolaylığıyla ortadan kaldıran grafik tabletler özellikle profesyonel fotoğrafçıların yaygın olarak kullandığı rötuşlama işleminde en büyük yardımcısı konumundadır. Video ve animasyon alanlarında oldukça yaygın biçimde kullanılmaya başlanan grafik tabletler özellikle animasyon sektöründe fazlasıyla talep görmektedir. Bu talepler doğrultusunda 2015 yılında ülkemizde, Anadolu Üniversitesi Çizgi Film ve Animasyon Bölümü'nde son model teknolojiye sahip grafik tablet ürünlerinin yer aldığı bir Wacom Laboratuvarı açılmıştır (Ünal, 2015).

Öğrencilerin modern teknikleri yakalaması ve uygulaması adına önemli bir adım olan bu hamle ülkemizde çizgi film ve animasyonun geleceği için de büyük önem arz etmektedir. Bu alanların dışında, mimari, radyo-televizyon ve oyun tasarımı alanlarında da grafik tablet teknolojisinden büyük oranda faydalanılmaktadır.

2.7.4 Grafik Tablet Türleri ve Modelleri

Grafik tablet kullanım alanlarının çeşitliliği ile oluşan talebi karşılamayı amaçlayan firmalar farklı birçok türde grafik tablet modeli tasarlamıştır. Tasarlanan bu modeller günden güne geliştirilerek kullanıcıya farklı boyut ve özelliklerde sunulmaktadır. Türkiye’de satışı olan grafik tablet markaları arasında Microsoft, Wacom, Huion, Ugee, XP-Pen, Parblo Coast, UC Logic, Turcom, Gaomon, Hanvon, Monoprice, Trust ve Apple’ı sayabiliriz.

Grafik tabletler kullanım teknolojilerine göre oldukça farklı türlerde sınıflandırılmış olsa da en yoğun karşılaştığımız aktif ve pasif tür olarak adlandırılanlardır. Aktif yüzeyli çizim alanına sahip, yerleşik ekranı olmayan ve bağlı olduğu bilgisayarın ekranına doğrudan bakarak çizme işini gerçekleştiren, grafik tabletler, aktif tabletler türünde incelenmektedir.

Şekil 30: Gaomon M106K grafik tablet modeli

Şekil 31: Wacom markasına ait grafik tablet kalemi

USB veya Wireless teknolojisi aracılığıyla bir bilgisayara bağlanan ve ancak bu şekilde çalışan aktif türdeki tabletlerin kalemleri dahili pil içermektedir. Bu grafik tabletlerin kalemleri bu sebeple diğer türlere nazaran daha ağırdır (IOTechie, 2017).

Pasif gruba giren tablet modelleri isminden ötürü aktif tabletlerin gerisinde gibi görünse de teknoloji ve maddi değer olarak oldukça önde bir yer teşkil etmektedir. Ekranı doğrudan aygıtın içinde yer alır ve çizim direk bu ekrana gerçekleştirilmektedir. Aktif tabletlerdeki kalemler gibi herhangi bir pile ihtiyaç duymaz, dolayısıyla daha hafif ve ergonomik yapıdadırlar. Ekran üzerinden çizim özelliği öncelikle kullanıcının adaptasyon sürecini azaltmaktadır ve bu modellerde daha da yükseltilebilir basınç hassasiyeti ile de kullanım doğallığı en üst seviyelere çıkarılmaktadır. İlk pasif grafik tablet modellerini kullanabilmek için mutlaka herhangi bir bilgisayara bağlamanız gerekirken son üretilen modellerde bu sorun da ortadan kaldırılmıştır. Bunun en güzel örneği yine bu alanda en iyi ürünler ortaya konan Wacom firmasından gelmiştir.

Şekil 32: Wacom MobilStudio Pro

Wacom MobileStudio Pro bir grafik tabletin yanı sıra yüksek performanslı bir bilgisayar özelliği taşımaktadır. Aygıt hem bilgisayara bağlanarak hemde mobil olarak bataryalı şekilde kullanılabilir. Masada veya dizüstü pozisyonunda kullanıma uygun biçimde tasarlanan modelde ek olarak bir de üç eğik konumda kullanılabilen stand imkânı vardır. Yüzey basınç hassasiyeti ise 8192'dir (Wacom, 2017).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

III. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, anket geliştirme süreci, verilerin toplanması ve analizine ilişkin olarak gerçekleştirilen çalışmalara ait bilgilere yer verilmektedir.

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada tarama modeli benimsenmiştir. Tarama modelleri, halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne kendi koşulları içinde olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2009, s. 77).

Tarama modelinin benimsendiği bu çalışmada veriler geliştirilen ankete dayalı olarak nicel biçimde toplanmıştır. Öğretim elemanlarının tablet kullanımına yönelik tutumlarının belirlenmesi amacı kapsamında yapılan bu çalışmada belirlenmiş öğretim elemanlarından veriler toplanmıştır. Bu boyutta, eğitim fakülteleri, güzel sanatlar eğitimi bölümleri, resim-iş öğretmenliği programlarında görev yapmakta olan öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye derslerinde grafik tablet kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmaktadır. İfade edilen bu amacı gerçekleştirmek için araştırma kapsamında araştırma problemlerine hizmet eden bir anket geliştirilmiştir.

Anket, eğitim fakülteleri, güzel sanatlar eğitimi bölümleri, resim-iş öğretmenliği programları grafik anasanat atölye derslerine giren öğretim elemanlarının grafik tablet kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlayan 27 maddeden oluşmaktadır. Devam eden kısımda araştırmanın gerçekleştirildiği evren-örneklem, verilerin toplanması, ölçme aracının geliştirilme süreci ve verilerin analizine ilişkin detaylı bilgilere yer verilmektedir.

3.2 Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini, Türkiye’de eğitim fakültelerine bağlı, bünyesinde grafik anasanat atölye dersi bulunduran 18 resim-iş öğretmenliği programında görevli

öğretim elemanları oluşturmaktadır. Çalışma grubunu ise resim–iş öğretmenliği programı, grafik anasanat atölye derslerine giren 27 öğretim elemanı oluşturmaktadır.

3.3 Ölçme Aracını Geliştirme Süreci

Bu başlık altında, araştırmanın nicel veri toplama aracı olan “Resim-İş Öğretmenliği Programı Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Görev Alan Öğretim Elemanlarının Grafik Tablet Kullanım Anketi” nin geliştirilme sürecinde takip edilen adımlara detaylı olarak yer verilmektedir. Bu araştırmanın nicel boyutunda öğretim elemanlarının derslerinde tablet kullanımına yönelik tutumlarına ilişkin bilimsel veriler elde etmek amaçlanmaktadır. Şüphesiz bu amacı gerçekleştirebilmek için, bilimsel verilerin öngördüğü adımlar takip edilerek geliştirilmiş bir araca (anket) ihtiyaç duyulmaktadır.

Araştırma problemlerine verilen cevapların niteliği, anketin niteliğine bağlıdır. Bu açıdan anketlerin geliştirilme sürecinde ölçme değerlendirme alanının, bir anket geliştirme süreci konusundaki öngördüğü her adım eksiksiz olarak takip edilerek hazırlanmış ve bu süreçte tüm geçerlik ve güvenilirlik gerekleri yerine getirilmiştir. Resim-iş öğretmenliği programı grafik anasanat atölye derslerinde görev alan öğretim elemanlarının grafik tablet kullanım anketinin geliştirilme sürecinde takip edilen aşamalar aşağıdaki gibidir (Büyüköztürk, 2009, s. 127).

1. Aşama: Problemi Tanımlama (Amaç ve Soruları Belirleme)
2. Aşama: Madde Yazma (Taslak Form Oluşturma)
3. Aşama: Uzman Görüşü Alma ve Ön Uygulama Formu Oluşturma

“Resim-İş Öğretmenliği Programı Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Görev Alan Öğretim Elemanlarının Grafik Tablet Kullanım Anketi”nin geliştirilme sürecinde izlenen bu adımlara ilişkin gerçekleştirilmiş olan çalışmalar aşağıda detaylı olarak açıklanmıştır.

3.3.1 Problemi Tanımlama

Öğretim elemanlarının tablet kullanımına ilişkin görüşlerini ölçmeyi amaçlayan anketi geliştirme sürecinin ilk basamağını, problemin açık ve net bir tanımının ortaya koyulması oluşturmaktadır. Nitekim ASA (American Statistical Association), “Geçerli bir ölçek geliştirmek için araştırma probleminin iyi tanımlanması ve

araştırmanın amaçlarının olabildiğince kesin ve açıkça anlaşılır bir şekilde belirlenmiş” olması gerektiğini ifade etmektedir (Büyüköztürk, 2009, 127).

Bu adımın bir gereği olarak araştırmaya konu olan amaç kapsamında geliştirilen anket ile cevaplanacak olan problem; “Türkiye’de resim-iş öğretmenliği programlarında görevli öğretim elemanlarının, grafik anasanat atölye derslerinde grafik tablet kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir? olarak belirlenmiştir. Anket geliştirmenin her adımı bu problem cümlesi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

3.3.2 Madde Yazma

Anketin bir önceki aşamada belirlenen amacına uygun olarak, madde yazma sürecinde iki kaynaktan beslenilmiştir. Bu kaynaklardan ilki, alan yazın diğeri ise uzman görüşleridir. İfade edilen kaynaklardan araştırma amacı çerçevesinde iki boyutta faydalanılmıştır. Bu boyutların ilki yükseköğretimde teknoloji kullanımına ilişkin sorunlar diğeri ise yükseköğretimde teknoloji kullanımının nitelik, gerek ve kullanım alanlarının ne kadar karşılandığıdır. Bu çerçevede grafik anasanat atölye derslerinde, grafik tablet kullanımının bir öğrenme aracı olarak hangi alanlarda kullanılabileceği, var olan durumun bunun gereklerini ne derecede uygun olduğunu belirlemek için alan yazından ve uzman görüşlerinden yararlanılmıştır. Bu konuda yeterli düzeyde bilgi edinmenin ardından, tablet kullanımına ilişkin görüşleri ortaya koyabileceği düşünülen önermelerden oluşan bir madde havuzu oluşturulmuştur.

Ardından anketin amacına en iyi hizmet edeceği öngörülen maddeler üç alan uzmanı ve bir eğitim bilimleri uzmanından alınmıştır. Anketin geçerlik ve güvenilirliğini artırmak için seçilen maddeler olumlu ve olumsuz önermeler şeklinde yazılarak likert tipi anket formuna dönüştürülmüştür.

3.3.3 Anket Yönergesi

Bir anketin kim tarafından hangi amaçla gerçekleştirildiğinin, katılımcılar ile paylaşılması, daha geçerli veriler elde etmek başta olmak üzere pek çok açıdan bir gereklilik olarak değerlendirilebilir. Bu nedenle taslak anketin ilk sayfası adayları bilgilendirici bir yönergeye ayrılmıştır. Bu yönergeyle araştırmanın amacı belirtilmiş, adayların maddeleri cevaplandırması sürecine yönelik istek ve beklentiler ifade edilmiştir. Ayrıca her bölümün başında söz konusu bölüme yönelik bilgilendirme yönergelerine yer verilmiştir.

3.3.4 Uzman Görüşü Alma ve Ön Uygulama Formunu Oluşturma

Geliştirilen taslak anket maddelerinin, “ihtiyaç duyulan olgusal ve/veya yargısal verileri kapsamada ve toplamada ne derece yeterli” (Büyüköztürk, 2009, s. 134) olduğunun cevabını almak için uzman görüşüne başvurulmuştur. “Resim-İş Öğretmenliği Programı Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Görev Alan Öğretim Elemanlarının Grafik Tablet Kullanım Anketi” nin geliştirilmesinin her aşamasında, biri ölçme değerlendirme diğer üçü görsel sanatlar eğitimi alanı uzmanının görüşleri alınmıştır. Uzman görüşünün alınmasının ardından son şeklini alan anket, ön uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

3.3.5 İçerik Geçerliliğine İlişkin Çalışmalar

Anketin içerik geçerliliği, anket maddelerinin amacına uygun olup olmadığı, ölçülmek istenilen alanı temsil edip etmediği ile ilgilidir. “Resim-İş Öğretmenliği Programı Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Görev Alan Öğretim Elemanlarının Grafik Tablet Kullanım Anketi” nin içerik geçerliliği için “uzman görüşü” ne başvurulmuştur. Anket maddelerinin geliştirilme sürecinde, tüm maddeler içerik geçerliliği dikkate alınarak oluşturulmuştur. Bu amaçla her bir madde uzman görüşleri ışığında geliştirilmiştir. Fakat buna ek olarak taslak anket oluşturulmasının ardından, yeniden madde geliştirme sürecinde yer alan uzmanların görüşlerine başvurulmasının doğru olacağı düşünülmüştür. Bu kapsamda ölçme aracının her bir maddesinin belirlemeyi hedeflediği tutum, uzmanlar ve araştırmacı tarafından irdelenmiştir. Amaca hizmet etmediği düşünülen maddeler üzerinde gerekli düzeltmeler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1:Resim-iş öğretmenliği programı grafik anasanat atölye derslerinde görev alan öğretim elemanlarının grafik tablet kullanım anket maddeleri boyutları

Boyutun Adı	Anket Maddesi
Grafik tablete grafik anasanat atölye derslerinde yer verilmesi durumuna ilişkin bilgiler.	Grafik tablete teorik ders saati (sunum, gösteri vb.) ayırıyorum. Grafik tablete uygulamalı ders saati ayırıyorum.

Grafik tablete grafik anasanat atölye derslerinde nasıl yer verdiğine ilişkin bilgiler.

Grafik tabletin tanımını veriyorum.

Grafik tablet türleri hakkında genel bilgiler veriyorum.

Grafik tablet konusu hakkında bilgiler veriyorum.

Yerli yabancı grafik sanatçılarının eserlerindeki grafik tablet kullanımı hakkında bilgi veriyorum.

Sanatçıların eserlerindeki grafik tablet kullanımı hakkında, grafik tasarım türlerine göre (afiş, logo, tipografi, illüstrasyon) bilgi veriyorum.

Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında uygulamaya yönelik ödev / proje veriyorum.

Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında teorik araştırmaya yönelik ödev / proje veriyorum.

Grafik tabletin ders dışı etkinlik kullanım işlevine ilişkin bilgiler.

Grafik Tablet konusu ile ilgili öğrendiklerini pekiştirmesi için veriyorum.

Grafik Tablet konusu ile ilgili daha fazla genel bilgi edinmesi için veriyorum.

Grafik Tablet konusu ile ilgili zaman yetmediği için veriyorum.

Grafik Tablet konusu ile ilgili olumlu tutum kazanması için veriyorum.

Grafik Tablet konusu ile ilgili ders saati dışında bir ürün ortaya koyabilmesi için veriyorum.

Grafik tabletin algılanan faydasına ilişkin bilgiler.

Grafik Tablet'in fayda durumuna ilişkin bilgiler. (varlık - yokluk)

Grafik Tablet'in genel fayda durumuna ilişkin bilgiler.

Grafik Tablet'in karşılaştırmalı fayda durumuna ilişkin bilgiler.

Grafik Tablet'in bütünlük fayda durumuna ilişkin bilgiler

Grafik Tablet'in illüstrasyon, storyboard, tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.

Grafik Tablet'in ambalaj tasarımı, kurumsal kimlik tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.

Grafik Tablet'in eskiz, desen, çalışmalarının

oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.

Grafik Tabletin takvim tasarımı, tipografik tasarımların oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.

Grafik Tabletin logo, amblem, logo type, sembol, piktogram tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.

Grafik Tabletin afiş tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.

Grafik Tabletin kitap kapak tasarımı, kitap içi resimlemesi, albüm, kişisel sunum dosyası (portfolyo) tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.

Bölüm içerisinde Grafik tablet konusu ile ilgili seminerler verilmesinin faydalı olacağını düşünüyorum.

3.4 Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın amacı resim-iş öğretmenliği programlarının grafik anasanat derslerini yürüten öğretim elemanlarının görüşlerinin alınmasını gerektirmektedir. Bu kapsamda, Türkiye’de yer alan resim-iş öğretmenliği programları ve bu programlarda grafik anasanat atölye derslerine yer veren üniversitelere ilişkin bir tarama gerçekleştirilmiştir. ÖSYS Kontenjanları Kılavuzundan (ÖSYS, 2017, 562-653) elde edilen verilere göre Türkiye’de 33 adet Resim-İş Öğretmenliği programı yer aldığı ve bu programlar içinde 18 tanesinin grafik anasanat atölye derslerine yer verdiği belirlenmiştir. Bu belirlemenin ardından, araştırma sürecinde geliştirilmiş olan anket, resim-iş öğretmenliği programlarında grafik anasanat dersini yürüten tüm öğretim elemanlarına gönderilmiştir. Araştırma verileri internet platformu üzerinden katılımcılara ulaştırılmış, doldurulan anketler araştırmacının elektronik posta adresine gönderilmiştir. Araştırma verilerinin analizi bu süreçten elde edilen verilere dayalı olarak gerçekleştirilmiştir.

3.5 Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Katılımcıların araştırma kapsamında geliştirilen ankete vermiş olduğu yanıtlar frekans ve yüzdeler halinde özetlenmiştir. Aşağıda anketin boyutlarına ilişkin açıklamalarda bulunmaktadır.

Araştırmada, eğitim fakülteleri, güzel sanatlar eğitimi bölümleri, resim-İş öğretmenliği programlarında görev yapmakta olan öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye derslerinde grafik tablet kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmaktadır. İfade edilen bu amacı gerçekleştirmek için araştırma kapsamında “Resim-İş Öğretmenliği Programı Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Görev Alan Öğretim Elemanlarının Grafik Tablet Kullanım Anketi” geliştirilmiştir. Anket, eğitim fakülteleri, güzel sanatlar eğitimi bölümleri, resim-iş öğretmenliği programları grafik anasanat atölye derslerini yürüten öğretim elemanlarının grafik tablet kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlayan 27 maddeden oluşmaktadır. Anketi meydana getiren 27 madde, dört boyut altında sınıflanmaktadır. Söz konusu boyutlar; grafik tablete grafik anasanat atölye derslerinde yer verilmesi durumu; grafik tablete grafik anasanat atölye derslerinde nasıl yer verildiği; grafik tabletin ders dışı etkinlik kullanım işlevi; grafik tabletin algılanan faydası boyutudur. Her bir boyut öğretim elemanlarının grafik anasanat derslerinde tasarım sürecindeki kullanımlarına ilişkin farklı bir yönü aydınlatmaktadır. Veri analizi sürecinde anket maddeleri sahip olduğu boyutlar temelinde sınıflandırılarak betimsel istatistiklerden yararlanılarak analiz edilmiştir. Bu süreçte SPSS 22 programından yararlanılmıştır. Öğretim elemanlarının ankete vermiş oldukları yanıtlar, anket boyutları temelinde analiz edilmiştir. Öğretim elemanlarının anket maddelerine verdiği yanıtlar frekans ve yüzdeler ile özetlenmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

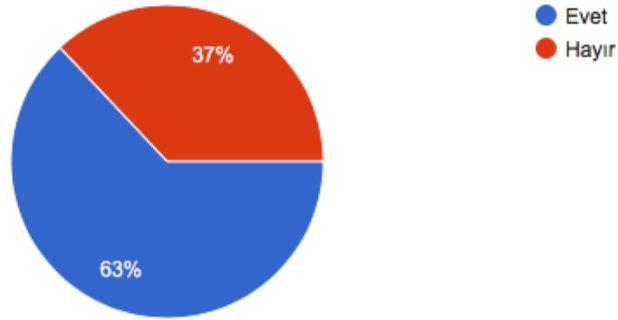
IV. BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır. Araştırma kapsamında, likert tipi anket formunda kullanılan sayısal ifadelerin anlamı aşağıda görüldüğü gibidir.

1. Hiçbir Zaman
2. Nadiren
3. Yarı Yarıya
4. Çoğu Zaman
5. Her Zaman

4.1 Grafik Tablete Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Yer Verilmesi Durumuna İlişkin Bulgular

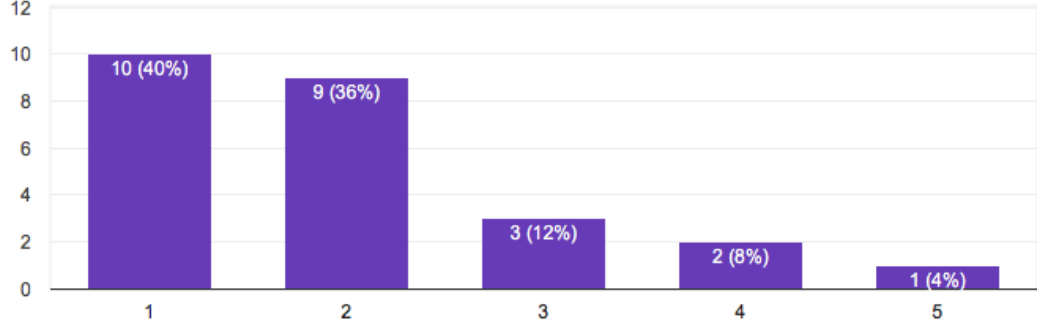
Bu kısımda, öğretim elemanlarının grafik tablete grafik anasanat atölye derslerinde yer verme durumlarına ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 33:Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik Tableti Kullanıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

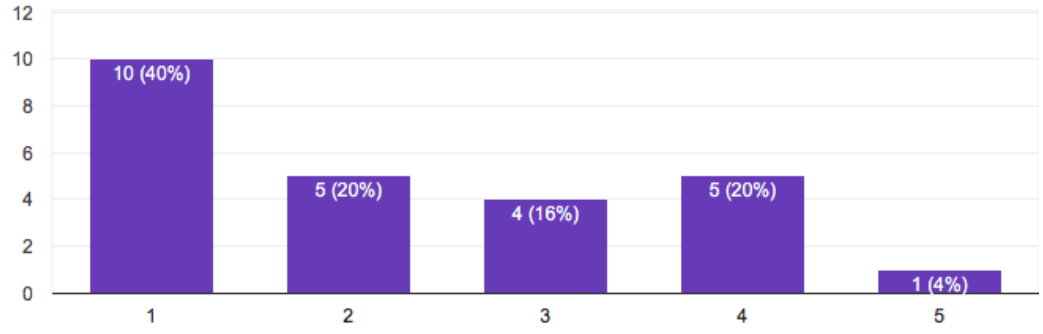
Yukarıdaki şekilde grafiği verilen “Grafik tablet kullanıyor musunuz?” sorusuna evet cevabı veren katılımcı oranı yüzde 63, hayır cevabı veren katılımcı oranı ise yüzde 37’dir. Yüzde 63’lük bu veri çok yüksek görünmüyor olsa bile bu veriden hareketle ders sorumlusu olan öğretim elemanlarının grafik tableti az da olsa

yaşamlarına aldıkları ve kişisel çalışmalarını için kullanmakta oldukları sonucunu çıkartabiliriz. Yine bu veriler ışığında alandaki üretimler için kullanılan diğer teknik ve donanımlar gibi grafik tablete olan aşinalığın da görünür düzeylere gelebildiğini söyleyebilmekteyiz.

Şekil 34: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik Tablete Teorik Ders Saati (Sunum, Gösteri vb.) ayırıyorum.” sorusuna verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Şekil 33’de Grafik tablet kullanımında görünürde yüzde 63’lük gibi yüksek bir oran olsa da yukarıdaki şekilde grafiği verilen grafikte seçilmiş seçeneklerin grafik tablet kullanımıyla ters orantıda bir ivme kazandığı görülmektedir. Yukarıda şekil 34’de yer alan grafikte “Grafik Tablete Teorik Ders Saati (Sunum, Gösteri vb.) ayırıyorum.” sorusunda seçilmiş seçeneklerde özellikle düşüş keskin olarak 3. derecede kendisini göstermekte ve bu düşüş 5.dereceye kadar devam etmektedir. Grafikten yalnızca yüzde 24’lük bir kısmın grafik tablete derslerinde teorik olarak ders saati ayırdığı görülmektedir. Yüzde 36’lık orana sahip kısmın nadiren, yüzde 40’lık gibi yüksek bir orana sahip kısmın ise grafik tablete derslerde hiçbir zaman teorik ders saati ayırmadığı görülmektedir. Bu veriden hareketle grafik tabletlerin ders tanımlarında teorik olarak fazla bir yerinin olmadığı sonucunu çıkartabilmemiz mümkündür.

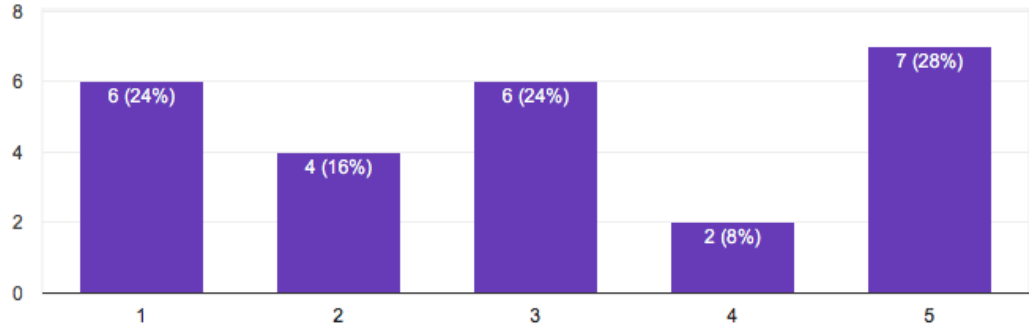

Şekil 35: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik Tablete Uygulamalı Ders Saati ayırıyorum” sorusuna verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Yukarıdaki şekilde yer alan grafikte, grafik tabletin derslerde uygulamalı sunumu, teorik sunumu ile birebir olmasa da bir paralellik göstermektedir. Teorik sunumun yapılmadığına dair veriyi besleyen bu cevap grafik tabletin kullanılmadığını söylemektedir. Her zaman uygulama yapan 1 kişi olurken hiçbir zaman uygulama yaptırmıyorum diyen 10 kişi olmuştur. Ancak 2. dereceden 4. dereceye kadar olan oranlardaki dalgalanmalar uygulamanın yaygın olmasa bile bir ihtiyaç olduğunu düşündürmektedir. Bir önceki veride bu dereceler arasında doğru orantılı bir düşüş yaşanırken bu veride gösterdiği dalgalanma ile grafik tablete uygulama açısından bir ihtiyaç olduğu izlenimini vermektedir.

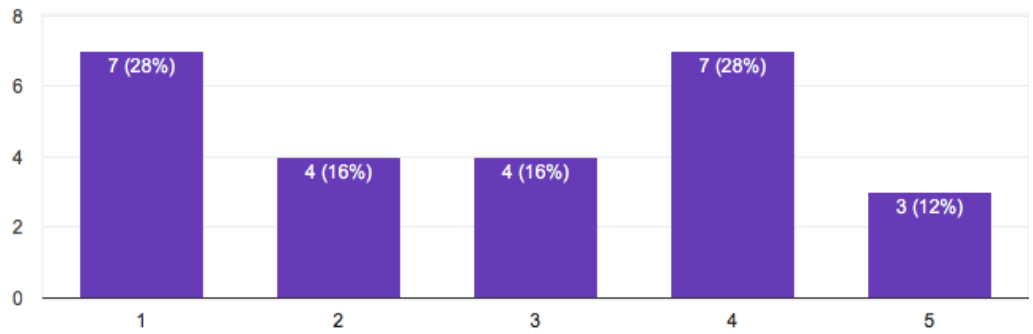
4.2 Grafik Tablete Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Nasıl Yer Verdiğine İlişkin Bulgular

Bu kısımda, öğretim elemanlarının grafik tablete grafik anasanat atölye derslerinde nasıl yer verdiğine ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 36: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin tanımını veriyorum” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

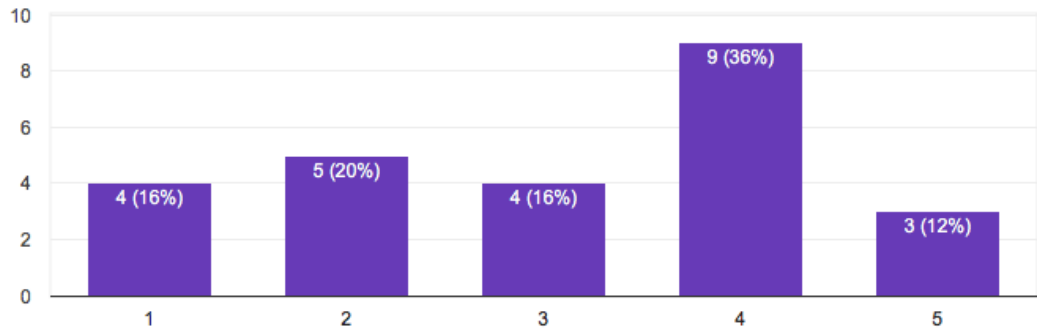
Yukarıdaki şekilde yer alan grafikte, grafik anasanat atölye dersinde grafik tabletin nasıl ve ne şekilde geçtiği konusunda daha detaylı bir inceleme yapılmıştır. Bu derste grafik tabletin tanımının verilip verilmediği sorusu sorulmuş, gelen yanıtlarda yüzde 28’lik bir oran kesin olarak tanım verdiğini söylerken yüzde 24’lük bir oran ise kesin olarak tanım vermediğini söylemiştir. 2. 3. ve 4. derece seçeneklerini işaretleyen katılımcıların grafik tablet tanımını nadiren, yarı yarıya veya çoğu zaman verdiğini söylemesi derslerde grafik tabletin en azından tanımlanan bir ders donanımı olarak geçtiğini göstermektedir. Buna göre bu veriden, grafik tablet derslerin terim ve kavram sözlüğüne girmiş, öğrencilere anlatılması gereken bir materyal olarak görülmektedir sonucuna varılabilir.

Şekil 37: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin türleri hakkında genel bilgiler veriyorum” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Yukarıdaki şekilde yer alan grafikte, öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde grafik tablet türleri hakkında genel bilgi verme durumuna ilişkin oranlar

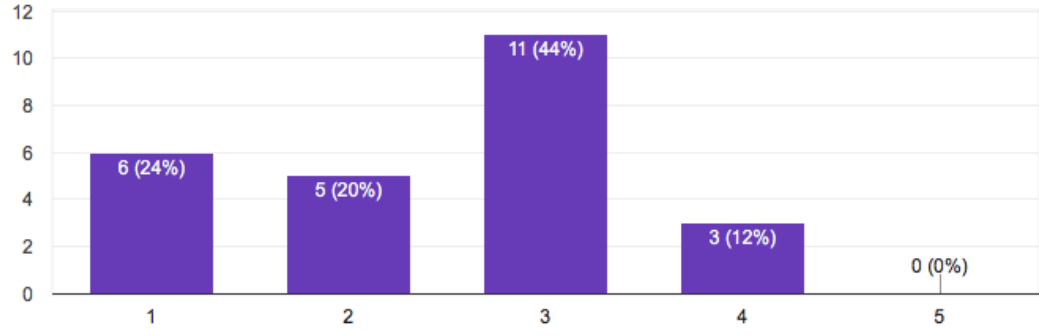
gösterilmektedir. Bu grafikte yöneltilen soru öğretim elemanlarının şekil 36’da yer alan grafiğe verdiği yanıtları da destekler niteliktedir. Özellikle 3. dereceden 4. dereceye doğru oluşan ivme, öğretim elemanlarının derslerde grafik tablet türleri hakkında bilgi verdikleri, onları tanımladıklarını net biçimde göstermektedir. Yüzde 12’lik bir kısmın her zaman gibi kesin yargı içeren 5. dereceyi işaretlemesi, grafik tabletin ders planlarında kendisine yer bulan bir donanım haline gelmesinde önemli bir adım olarak nitelendirilebilir.

Şekil 38: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusu hakkında bilgiler veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Yukarıdaki şekilde yer alan grafikte, bir önceki oranlarda görülen kısmi belirsizlik bu soruya verilen cevapta farklılık göstermektedir. Grafik tablet konusunda bilgi verenlerin özellikle de 4. derecedekilerin oranı gözle görülür derecede yüksektir. 4. ve 5. dereceyi benzer veya aynı cevaplar olarak okumak mümkündür. Grafik tabletin isim olarak, uygulamalı ve teorik sunum olarak ve türleri olarak ne olduğu konularındaki sorulara verilen cevaplardan alınan izlenimler grafik tablete ihtiyaç olduğu yönündedir. Aynı şekilde bu analizden hareketle grafik tabletin ders materyali olarak sağladığı fayda ve akademisyenlerin ilgisiyle belirginleşmeye çalışan bir görüntüsü olduğu söylenebilir.

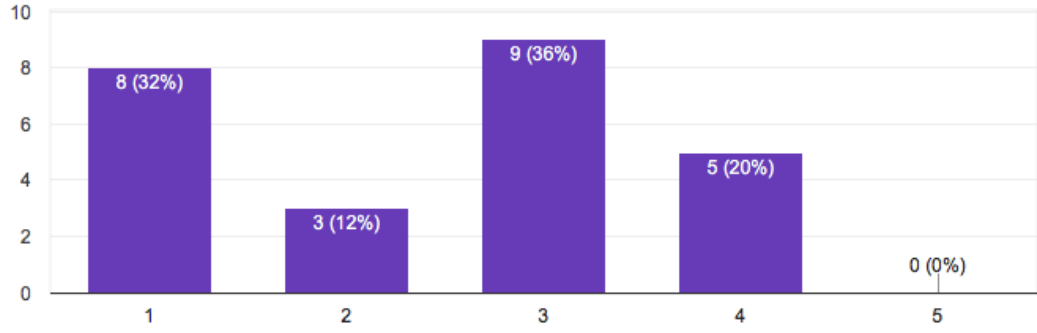
Bir sonraki sayfada, öğretim elemanlarının yerli veya yabancı grafik sanatçıların eserlerindeki grafik tablet kullanım durumlarına ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 39: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Yerli veya yabancı grafik sanatçıların eserlerindeki grafik tablet kullanımı hakkında bilgiler veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Yukarıdaki şekilde yer alan grafikte, materyal olarak grafik tabletin derslerdeki yaygınlığı yükselen bir ivme çiziyor olsa da kültürel ve sanatsal açıdan anlamı konusunda benzer bir yorumda bulunmak zor görünmektedir. Yerli yabancı grafik sanatçıların ürettikleri eserlerin sanatsal ve teknik bilgisini aktarmadaki ilgi bu soruya verilen cevaba göre en fazla yarı yarıya derecesini ifade eden 3. derece seçeneğiyle yüzde 44 olarak görülmektedir. 3. ve 4. derecelerin toplamı yüzde 56 olsa bile 5. dereceyi ifade eden her zaman derecelendirmesi hiç kimse tarafından işaretlenmemiştir. Hiçbir zaman ve nadiren görüşünü ifade eden 1. ve 2. derecelerin toplam yüzdesi 44’dür. Bu veriden hareketle ortaya konan bu oranlar, ders içeriğinde üretilen çalışmaların incelenmesi konusunda istikrarlı bir eğilim olmadığı izlenimini vermektedir.

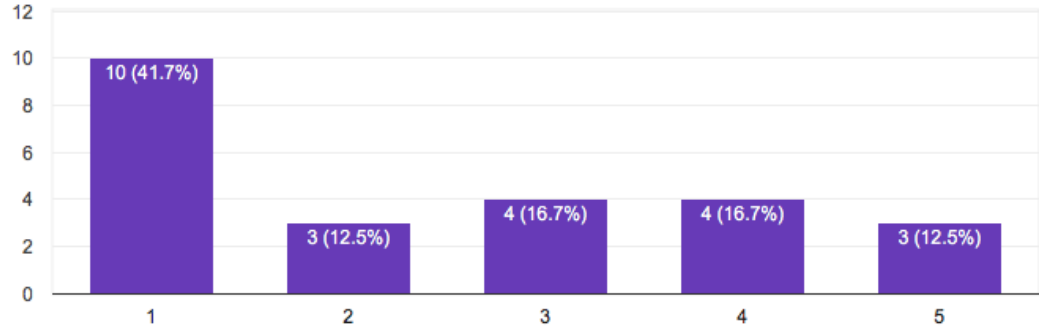
Bir sonraki sayfada öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde sanatçıların eserlerindeki grafik tablet kullanımı hakkında, grafik tasarım türlerine göre (afiş, logo, tipografi, illüstrasyon vs.) bilgi verme durumlarına ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 40: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Sanatçıların eserlerindeki grafik tablet kullanımı hakkında, grafik tasarım türlerine göre (afiş, logo, tipografi, illüstrasyon vs.) bilgi veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Yukarıdaki şekilde yer alan grafikte, bir önceki soruyu destekler şekilde grafik tablet ile üretilen işlerin türlere göre ayrımı konusunda bir bilincin, ders planlamasının veya herhangi bir amacının olup olmadığı araştırılmıştır. Bu veriye göre grafik tablet kullanan sanatçıların derslerde grafik tabletin farklı kullanım alanları ve konulara göre değişkenlik gösterdiği özellikle 3. ve 4. derece seçeneklerinde yüzde 36’lık ve yüzde 20’lik bir oranda değinildiği görünse de hiç işaretlenmemiş bir 5. derece seçeneğini göz ardı etmemeliyiz. 1. ve 2. dereceleri ifade eden hiçbir zaman ve nadiren seçeneklerinin toplam yüzdesi 44’dür. Yine de çıkan bu oranlar derslerde grafik tablet kullanan sanatçıların türlere göre işlerini bir bilinçle ele aldığı konusunda az da olsa bir fikir vermektedir.

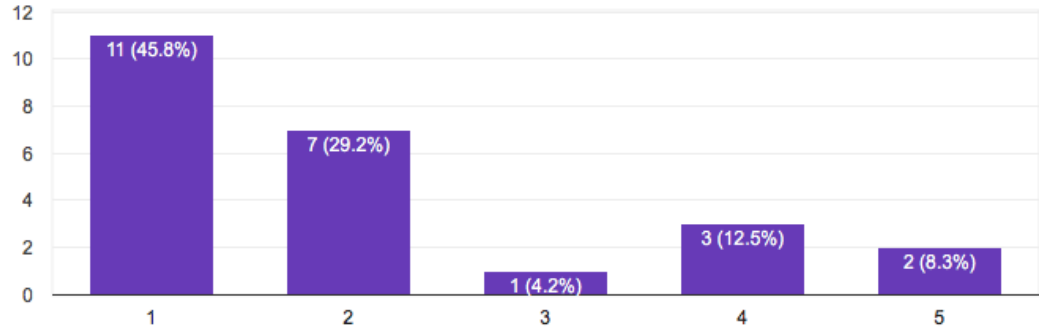
Bir sonraki sayfada öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında uygulamaya yönelik ödev/proje verme durumlarına ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 41: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında uygulamaya dönük ödev / proje veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Grafik tabletin, sanatçıların üretimleri üzerinden tanıtımı konusunda ilgi çekici bir yükselme ihtiyacında olduğu görülen yukarıdaki soru dizisinin devamında kullanım olarak öğrencilere ders dışında grafik tablete ne kadar başvurduklarının araştırıldığı bu soruda işaretlenen 1. ve 2. derece seçeneklerinin toplam oranının yüzde 54,2 olduğu görülmektedir. Yalnız 3. ve 5. derece arasında bir paralellik görüldüğünü söylemek mümkündür. Geri kalan oran da 1. ve 2. dereceye yakındır. Yine de sayı ve oran olarak baskın olanın 1. derecedekiler olması grafik tabletin ders dışı kullanımının yaygınlığını sorunlaştırmaktadır. Ders materyali olarak yukarıdaki sorular ve cevaplar göz önüne alınırsa grafik tabletin henüz tanıtım öğretilme düzeyinde olduğu söylenebilir. Özellikle 3. ve 5. derece arası görülen olumlu eğilim derslerde grafik tablete ihtiyaç duyulduğu konusunda azda olsa olumlu bir izlenim vermektedir.

Bir sonraki sayfada öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında teorik araştırmaya dönük ödev/proje verme durumlarına ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

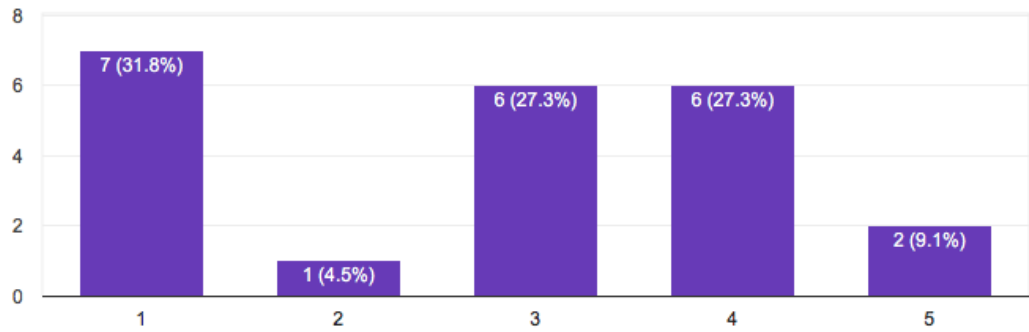

Şekil 42: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında teorik araştırmaya dönük ödev / proje veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Yukarıdaki şekilde yer alan grafikte, ders dışı kullanımında grafik tablete ihtiyaç duyulsa bile ders dışında bir araştırma konusu olarak grafik tablete ve onun hakkında bir konuya derslerde yer verilmediği gözlemlenmiştir. Bu konu hakkındaki soruda 1. ve 2. derece cevapların tüm oranlara görünür şekilde baskın olması bunu net biçimde göstermektedir. Elbette bu soru teknik, materyal ve üretim ilişkilerinde alışkın olunan diğer tekniklerin de ne kadar ders dışı araştırıldığı konusunu da akla getirmelidir.

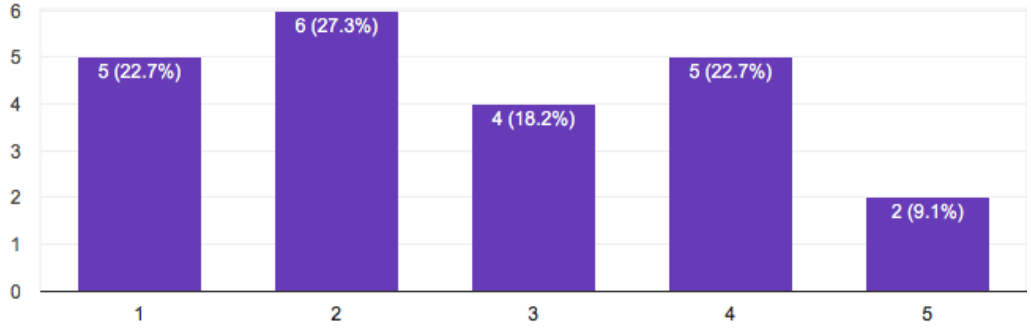
4.3 Grafik tabletin ders dışı etkinlik kullanım işlevine ilişkin bulgular

Bu kısımda, öğretim elemanlarının grafik tableti ders dışı kullanma durumlarına ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 43: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri konu ile ilgili öğrendiklerini pekiştirmesi için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

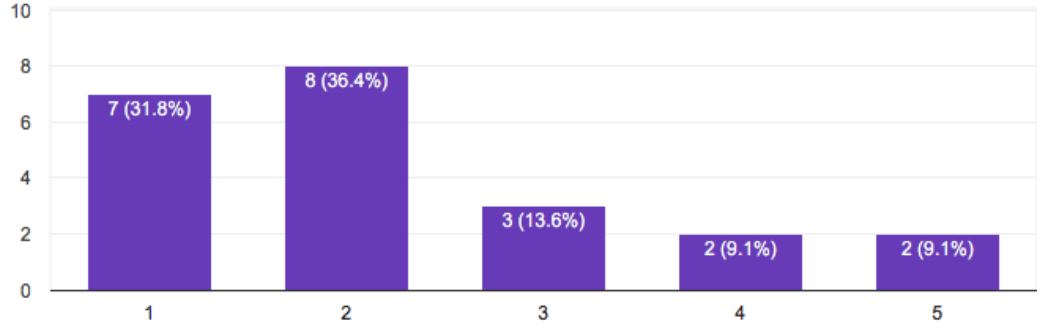
Grafik tablet konusunu, öğrencinin konuyu proje ve ödevlerle pekiştirmesi adına ders dışı saatlerde teorik araştırma konusu olarak veriyorum sorusuna verilen cevapları içeren grafiğin yer aldığı şekil 43’de yalnızca yüzde 31,8’lik kısım, hiçbir zamanı niteleyen 1. derece seçeneğini işaretlemiştir. Kalan yüzde 68,2’lik kısmın 3. ve 4. derece cevaplardaki oranları birbirinin aynıdır. 2. derece cevabı seçen kısmın yalnızca yüzde 4,5 olması kalan yüzde 51,7’lik kısmın grafik tablet konusuna ders dışında da zaman ayrıldığını, önem verildiğini göstermektedir. Bu da artık grafik tasarım alanında özellikle de özel sektörde önemli bir araç olarak kullanılmaya başlanan grafik tabletlerin, akademik literatüre girmesi adına önemli bir gelişmedir.

Şekil 44: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri konu ile ilgili daha fazla genel bilgi edinmesi için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

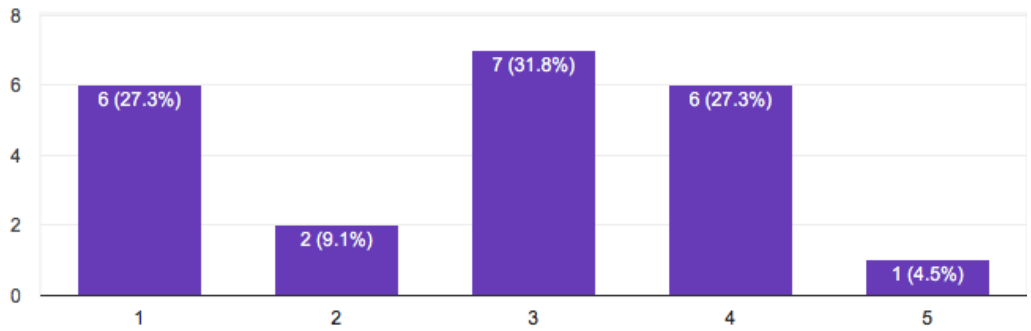
Grafik tablet konusunu, öğrencinin konuyu proje ve ödevlerle daha fazla genel bilgi edinmesi adına veriyorum sorusuna verilen cevapları içeren grafiğin yer aldığı şekil 44’de yalnızca yüzde 22,7’lik kısım 1. derece cevabını seçmiştir. Diğer seçilen derecelerdeki cevaplarda 3. derece cevap haricinde orantılı bir düşüş olduğu görülmektedir. 5. derece seçeneği 9,1 gibi düşük bir oran verse de bu durum en azından grafik tablet konusunun grafik anasanat dersi dışında ödev veya proje olarak işlenmesi adına olumlu bir gelişmedir.

Bir sonraki sayfada öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri, konu ile ilgili zaman yetmediği için yer verme durumlarına ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 45: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri konu ile ilgili zaman yetmediği için yer veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

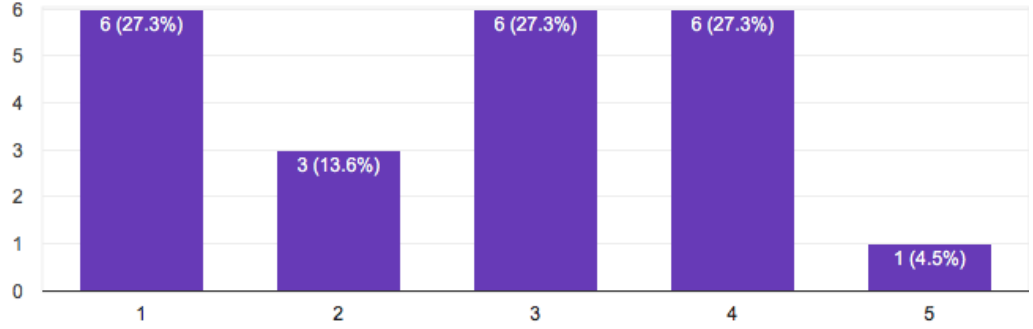
Grafik tablet konusunu, ders zamanı yetmediği için ders dışı etkinlik olarak yer veriyorum sorusunun cevaplarını içeren şekil 45’de yer alan bu grafikte toplam 22 yanıtın 15’i 1. ve 2. derece cevap seçeneğini göstermektedir. 1. derece seçenek yüzde 31,8, 2. derece seçenek ise yüzde 36,4’dür. Geri kalan 3. 4. ve 5. derece seçenekler orantılı şekilde azalmaktadır. Bu veriler ışığında grafik ana sanat atölye ders saatleri içerisinde grafik tablet konusu ile ilgili bir bilgilendirmenin yapılmayışının sebepleri arasında ders zamanının yetmemesi gibi bir durumun yok denecek kadar az olduğu görülmektedir.

Şekil 46: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri konu ile ilgili olumlu tutum kazanması için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Öğrenciye grafik tablet hakkındaki bilgilendirmeyi ödev veya proje gibi ders dışı etkinliklerle olumlu tutum kazanması adına veriyorum sorusunun analiz edildiği

şekil 46'daki bu grafikte en yüksek oran 3. derecedeki seçenek olan yüzde 31,8'dir. En düşük oran ise 5. derece seçeneğindeki yüzde 4,5'lik değerdir. Bu veriler ışığında grafikte yüzde 63,6'lık bir oran grafik tablet hakkında yapılacak bilgilendirmenin ödev veya proje gibi ders dışı etkinliklerle öğrencinin olumlu bir tutum kazanması adına destekleyici bir nitelikte olduğunu göstermektedir.

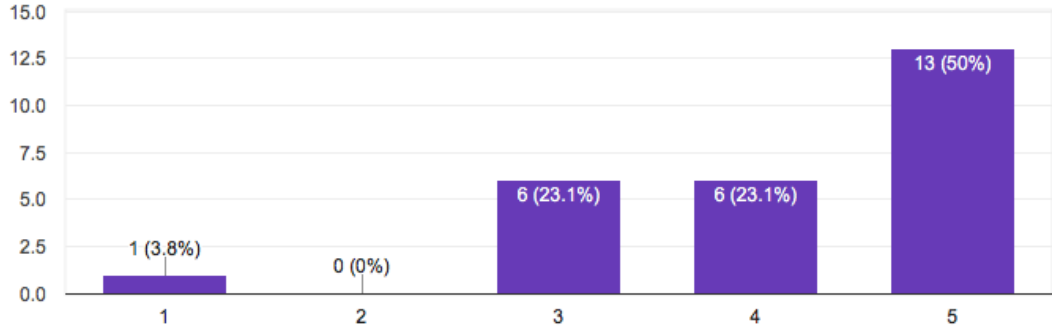

Şekil 47: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışındaki ödev/projeleri konu ile ilgili ders saati dışında bir ürün ortaya koyabilmesi için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Öğrenciye grafik tablet hakkında ödev veya projeyi öğrencinin ders saati dışında bir ürün ortaya koyabilmesi için veriyorum sorusunun analiz edildiği şekil 47’de yer alan bu grafikte 1. ve 2. derece seçeneklerinin toplam oranı yüzde 40,9 iken 3. 4. ve 5. derece seçeneklerinin toplam oranının yüzde 59,1 olduğunu görmekteyiz. Bu veriler ışığında öğretim elemanlarının ders dışında ürün ortaya konulması adına öğrencilerin grafik tablet kullanımına olumlu baktıkları ve uygulamaya dönük etkinliklere yer verdiklerini söyleyebiliriz.

4.4 Grafik Tabletın algılanan faydasına ilişkin bulgular

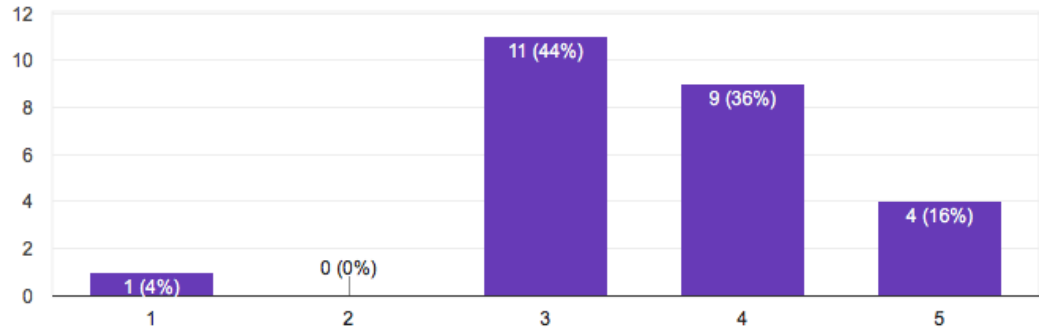
Bu kısımda, öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde grafik tabletin algılanan faydasına ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 48: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet kullanımının faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Grafik anasanat atölye dersinde grafik tablet kullanımının faydalı olup olmayacağı önerisinin analiz edildiği şekil 48’de yer alan bu grafikte yalnızca yüzde 3,8’lik kısım olumsuz denebilecek bir görüş bildirmiştir. Kalan yüzde 96,2 gibi oldukça yüksek bir oran ise 3. 4. ve 5. derece seçeneklerini işaretlemiştir. Bu verilerden hareketle grafik tasarım derslerinde grafik tabletin faydalı bir araç olarak kullanılmasının gerekliliği önemli ölçüde görülmüştür. Araştırmamızda genel olarak grafik tabletin grafik anasanat atölye dersinde kullanımı irdelenmektedir ve yukarıdaki şekilde yer verilen grafiğin analiz verilerine göre araştırmaya katılan akademisyenlerin verdikleri cevaplar, grafik tabletin grafik tasarım derslerinde yer alan konularda ciddi ölçüde fayda sağlayacağı sonucunu vermiştir.

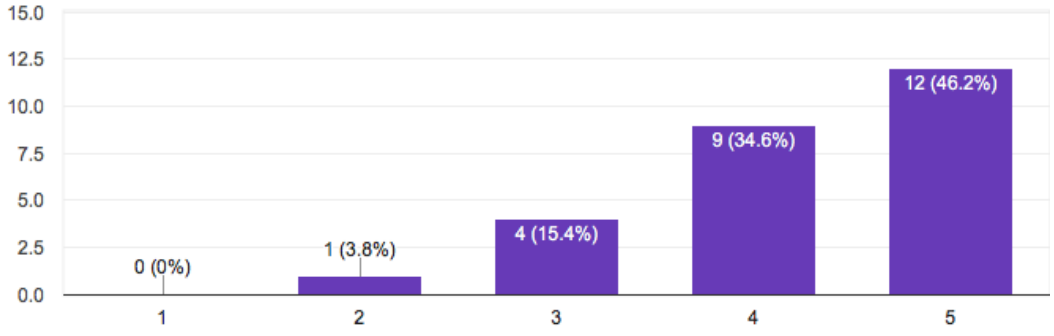
Bir sonraki sayfada grafik anasanat atölye dersinde grafik tabletin manuel tekniklere göre faydalı olacağını düşünüyorum sorusunun analizine ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 49: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin manuel tekniklere göre faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Grafik tabletin manüel tekniklere göre faydalı olacağını düşünüyorum sorusunun analiz edildiği şekil 49’da yer alan bu grafikte yalnızca yüzde 4’lük kısım 1. derece seçeneğini işaretlemiştir. Geri kalan yüzde 96’lık gibi oldukça yüksek bir oran faydalı olacağını onaylayan 3. 4. ve 5. seçeneklerini işaretlemiştir. Bu soru aynı zamanda bir önceki sorudaki fayda düşüncesini de pekiştirmektedir. Grafik tabletin manüel tekniklere göre daha fazla faydalı olacağını düşünenlerin oranı da yine bir önceki grafiğin analiziyle paralellik göstermektedir. Bu grafik verilerinden grafik tabletin geleneksel tekniklere göre daha avantajlı olduğu sonucunu da çıkartmak yanlış olmaz.

Bir sonraki sayfada grafik anasanat atölye dersinde grafik tabletin manuel teknikler ile eş zamanlı kullanılmasının faydalı olacağını düşünüyorum sorusunun analizine ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 50: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin manuel teknikler ile eş zamanlı kullanımının faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

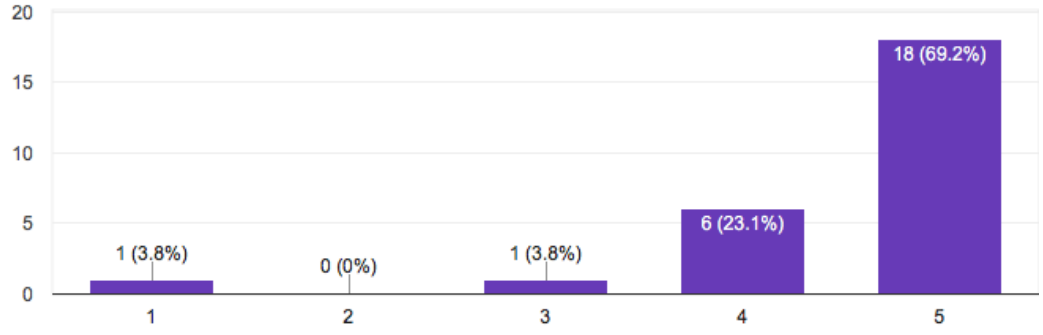
Grafik tabletin manüel teknikler ile eş zamanlı kullanımının faydalı olacağı düşüncesinin analiz edildiği şekil 50’de yer alan bu grafikteki veriler yine bir üstteki grafik analizleriyle örtüşmektedir. Bu grafikte yalnızca yüzde 3,8’lik bir kısım 2. derece seçeneğini işaretlemiştir. Yüzde 15,4’lük kısım 3. derece seçeneğini, yüzde 34,6’lık kısım 4. derece seçeneğini ve yüzde 46,2’lik gibi yüksek bir kısım ise 5. derece seçeneğini işaretlemiştir. Elde edilen verilere göre bu grafik analizi iki şekilde yorumlanabilir.

İlk olarak grafik tablet ders müfredatında diğer teknikler gibi yer alabilir. Özellikle birinci sınıf temel sanat eğitiminde yalnızca manüel teknikler kullanılırken devam eden yıllarda manüel tekniklerin yanında grafik tabletlerden de faydalanılması öğrencinin bilgi ve tekniğini pekiştirmesine imkân sağlayacaktır.

İkinci olarak da grafik tablet ile yapılan çalışmalarda çalışmanın bir safhasında manüel tekniklerden faydalanılabilir ya da manuel tekniklerde çizimi biten bir çalışma sayısal ortama aktarılarak grafik tablet ile dijital olarak renklendirilebilir.

4.5 Grafik tabletin algılanan faydasının işlevlerine ilişkin bulgular

Bu kısımda grafik tabletin algılanan faydasının işlevlerine ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

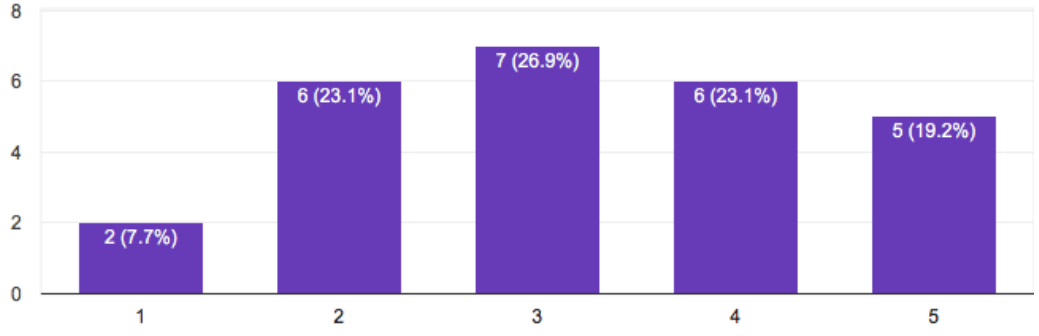

Şekil 51: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin illüstrasyon, storyboard, tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Yukarıdaki şekilde yer alan bu grafikte ve sonrasında sırasıyla gelecek yedi grafikte araştırmamızın konusu olan grafik tablet kullanımının grafik tasarım atölye dersinin içeriğinde yer alan özel konularda ne oranda faydalı olacağı analiz edilmektedir.

Şekil 51’deki grafik analizine göre illüstrasyon (resimleme) storyboard (reklam, hikâye resimleme) gibi daha çok imgesel veya referanslı çizim, boyama odaklı içerik üretilen bu konularda yalnızca yüzde 3,8’lik gibi küçük bir kısım 1. derece seçeneğini işaretlemiştir. Yüzde 3,8’lik bir kısım 3. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik kısım 4. derece seçeneğini yüzde 69,2 gibi büyük bir oran ise 5. derece seçeneğini işaretlemiştir. Çıkan bu veriler ışığında illüstrasyon ve storyboard konularında grafik tablet kullanımının büyük ölçüde fayda sağlayacağını bu konularda iş üretilirken grafik tabletlerden mutlaka faydalanılması gerektiğini söyleyebiliriz.

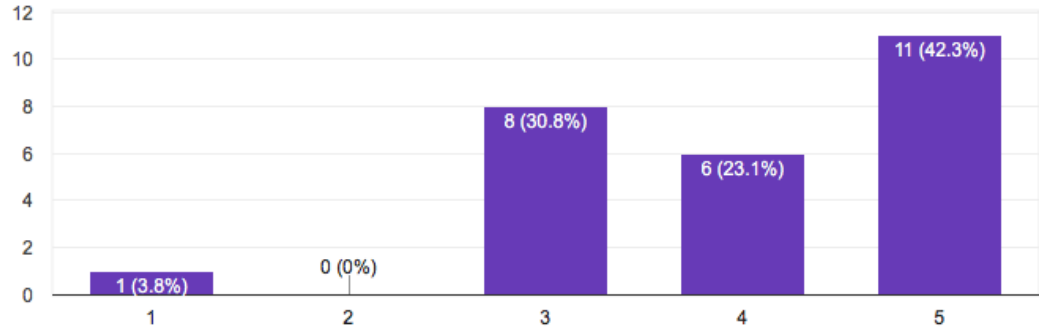
Bir sonraki sayfada, öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde grafik tabletin ambalaj tasarımı, kurumsal kimlik tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağı düşüncesine ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 52: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin ambalaj tasarımı, kurumsal kimlik tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Yukarıdaki şekilde yer alan bu grafik analizine göre yüzde 7,7’lik bir kısım 1. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik bir kısım 2. derece seçeneğini işaretlemiştir. Devamında yüzde 26,9’luk bir kısım 3. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik bir kısmında 4. derece seçeneğini işaretlediğini görüyoruz. Yalnızca yüzde 19,2’lik bir kısmın 1. derece seçeneğini işaretlediğini görmekteyiz. Ambalaj tasarımı, kurumsal kimlik gibi daha çok sayısal ortamda sonuçlandırılan bu özel konularda hocaların seçimleri farklı eğilimler göstermiştir. Gelen sonuçların her seçeneğe benzer oranda dağılımından, grafik tablet kullanımında soruya yanıt veren akademisyenlerin konulara göre ayrıldığı sonucunu çıkartmak mümkün olabilir.

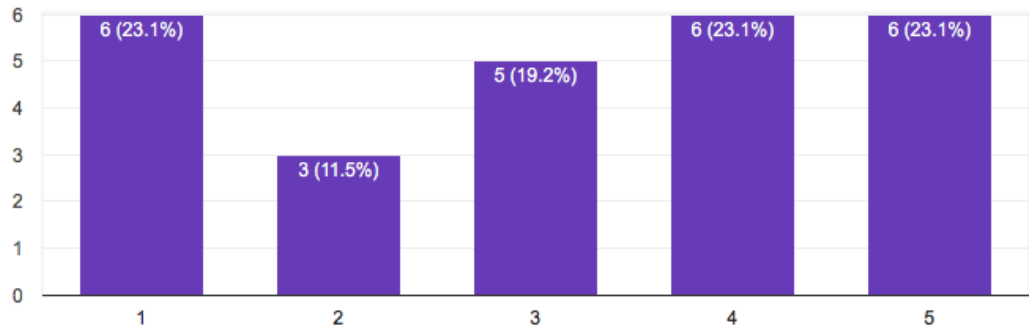
Bir sonraki sayfada öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde grafik tabletin eskiz, desen, çalışmalarının oluşturulmasında faydalı olacağı düşüncesine ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 53: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin eskiz, desen, çalışmalarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

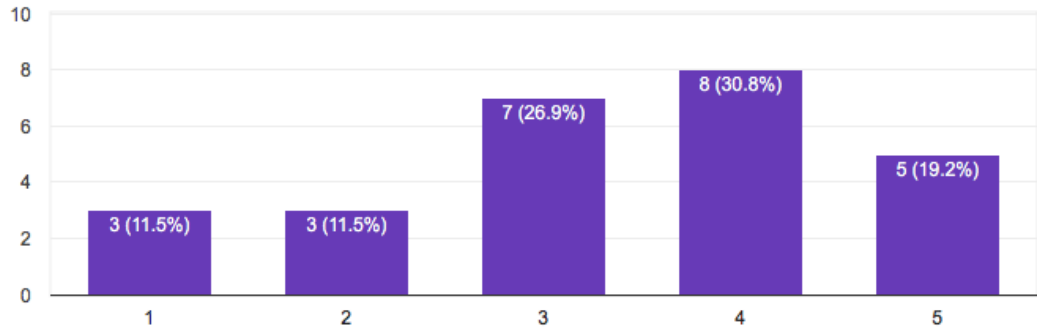
Yukarıdaki şekilde yer alan bu grafik analizine göre yalnızca yüzde 3,8’lik bir kısım 1. derece seçeneğini işaretlemiştir. 2. derece seçeneğini işaretleyen kimse yoktur, yüzde 30,8’lik bir kısım 3. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik bir kısım 4. derece seçeneğini işaretlemiştir. Geri kalan yüzde 42,3’lük kısım 5. derece seçeneğini işaretlemiştir. Bu grafik analizi de storyboard ve illüstrasyon konularının analiz edildiği birinci grafiğe benzer oranda bir dağılım göstermektedir. Eskiz, desen gibi çizim ve renklendirmeye dayalı bu tarz özel konularda grafik tablet kullanımının faydalı olacağı görüşü çıkan oranlardan açıkça görülmektedir.

Bir sonraki sayfada öğretim elemanlarının grafik tabletin takvim tasarımının, tipografik tasarımların oluşturulmasında faydalı olacağı düşüncesine ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

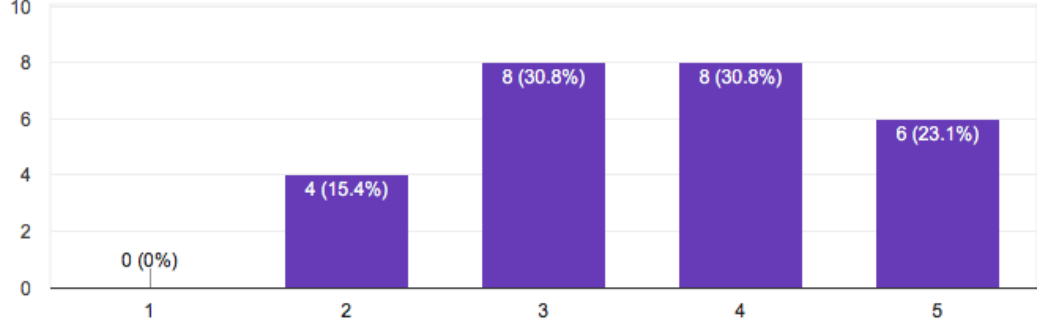
Şekil 54: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin takvim tasarımının, tipografik tasarımların oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Bir önceki sayfada yer alan şekil 54’de yer alan bu grafik analizinde yüzde 23,1’lik bir kısım 1. derece seçeneğini, yüzde 11,5’lik bir kısım 2. derece seçeneğini, yüzde 19,2’lik bir kısmında 3. derece seçeneğini işaretlediğini görmekteyiz. Yine aynı grafikte yüzde 23,1’lik bir kısım 4. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik bir kısımda 5. derece seçeneğini işaretlemiştir. Analiz edilen bu grafikte, verilerin 2. derece seçenek dışında diğer seçeneklerin oranlarının birbirlerine çok yakın olduğunu görmekteyiz. Ambalaj tasarımında ve kurumsal kimlik tasarımında olduğu gibi takvim tasarımı ve tipografik tasarımlar da daha çok sayısal ortamda sonuçlandırılan özel konulardandır. Gelen sonuçların her seçeneğe benzer oranda dağılımından, grafik tablet kullanımında soruya yanıt veren akademisyenlerin yine konulara göre ayrıldığı sonucunu çıkartmak mümkün olabilir.

Şekil 55: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin logo, amblem, logo type, sembol, piktogram tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

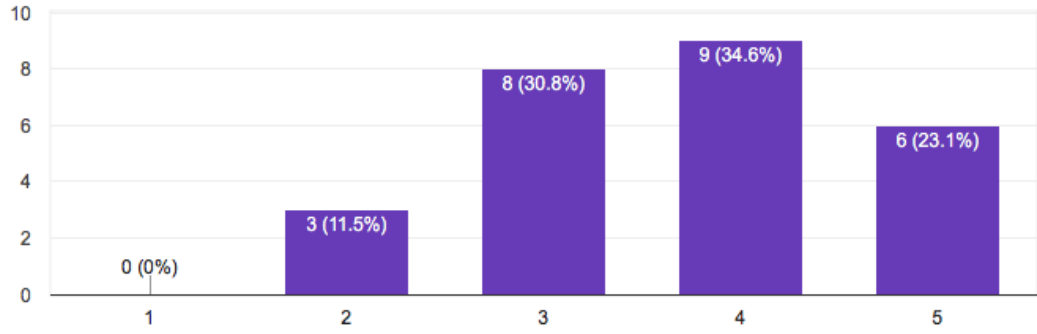
Yukarıdaki şekilde yer alan bu grafik analizinde yüzde 11,5’lik bir kısım 1. derece seçeneğini yine yüzde 11,5’lik bir kısım 2. derece seçeneğini, yüzde 26,9’luk bir kısım ise 3. derece seçeneğini işaretlemiştir. Devamında yüzde 30,8’lik kısmın 4. derece seçeneğini geri kalan yüzde 19,2’lik kısmın da 5. derece seçeneğini işaretlediğini görmekteyiz. Bir üst grafik analizinde olduğu gibi bu grafikte de değişkenliklerin olduğunu söylemek mümkün. Yine de 3. 4. ve 5. derece seçeneklerinde yakalanan yüksek ivme logo, amblem, logo-type, sembol, stilizasyon ve piktogram gibi özel konularda grafik tablet kullanılmasının faydalı olacağı düşüncesinin oluşması adına önemli bir gelişmedir.

Şekil 56: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin afiş tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Yukarıdaki şekilde yer alan bu grafik analizinde diğer grafik analizlerinden farklı olarak 1. derece seçeneğinin kimse tarafından işaretlenmediğini görüyoruz. Devamında yüzde 15,4'lük bir kısım 2. derece seçeneğini, yüzde 30,8'lik kısım da 3. derece seçeneğini işaretlemiştir. Geri kalan yüzde 30,8'lik kısmın 4. derece seçeneğini yüzde 23,1'lik bir kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediğini görmekteyiz. Bu grafik analizinde özellikle 1. derece seçeneğinin hiç kimse tarafından işaretlenmediği verisini dikkate aldığımızda grafik tasarım alanında işlenen özel konulardan olan afiş tasarımının oluşturulmasında grafik tablet kullanımının faydalı olabileceği sonucunu çıkartmak mümkündür. Bu grafiğin analiz verilerinin üstte yer alan bazı grafik analizlerinde olduğu gibi dağılım farklılıkları ve değişkenlikler göstermesi bizim kesinlikle faydalıdır gibi kesin bir yorum yapmamızı engeller. Yine de 3. 4. ve 5. derece seçeneklerindeki oranın yüksek olması afiş tasarımı gibi özel konularda grafik tablet kullanılmasının faydalı olacağı düşüncesinin oluşması adına önemli bir gelişme olabileceğini göstermektedir.

Bir sonraki sayfada öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde grafik tabletin kitap kapak tasarımı, kitap içi resimlemesi, albüm, kişisel sunum dosyası (portfolyo) tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağı düşüncesine ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

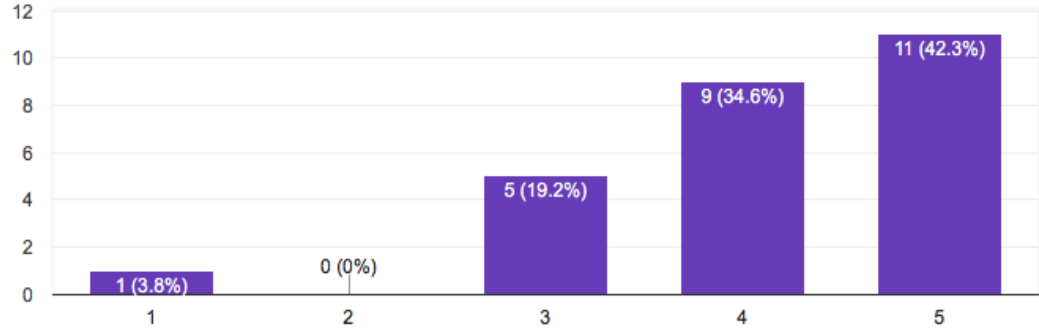

Şekil 57: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tabletin kitap kapak tasarımı, kitap içi resimlemesi, albüm, kişisel sunum dosyası (portfolyo) tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Yukarıdaki şekilde yer alan bu grafik analizinde de bir üst grafik analizinde olduğu gibi 1. derece seçeneğinin kimse tarafından işaretlenmediği görülmektedir. Yüzde 11,5’lik kısım 2. derece seçeneğini, yüzde 30,8’lik kısım 3. derece seçeneğini, yüzde 34,6’lık kısım 4. derece seçeneğini işaretlemiştir. Kalan yüzde 23,1’lik kısmın da 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Özellikle 2. dereceden sonraki grafik verilerinde yükselen bir ivme yakalandığını söylemek mümkün. Her ne kadar 5. derece seçeneğinde oran düşse de grafik tablet kullanımının kitap kapak tasarımı, kitap içi resimleme, albüm, kişisel sunum (portfolyo) dosyası gibi özel alan konularında faydalı olacağı düşüncesinin oluşması adına önemli bir gelişme olduğu söylenebilir.

Şekil 51, 52, 53, 54, 55, 56 ve 57’deki grafiklerden alınan yanıtlar, grafik tasarım dersi müfredatındaki özel konularda grafik tablet kullanımının faydalı olup olmayacağı hakkında bize net fikirler sunmaktadır. Özellikle illüstrasyon, kitap resimleme gibi çizim ve boyama odaklı özel konularda grafik tablet kullanımının faydalı olacağı yönünde alınan yanıtlar neticesinde ortaya çıkan yüksek oranlar göze çarpmaktadır. Ayrıca cevaplandırılan seçenekler bizi grafik tablet kullanımında aygıtın özellikle çizim yönünün daha fazla değerlendirildiği sonucuna ulaştırabilir.

Bir sonraki sayfada öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde grafik tablet konusu ile ilgili seminerler verilmesinin faydalı olacağı düşüncesine ilişkin bulgular ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır.

Şekil 58: Öğretim elemanlarının Grafik Anasanat Atölye dersinde “Grafik tablet konusu ile ilgili seminerler verilmesinin faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtların grafik ile gösterimi (%)

Grafik tablet konusu ile ilgili bölüm içerisinde seminerler verilmesinin faydalı olup olmayacağını analiz edildiği şekil 58’de yer alan bu grafikte yüzde 3,8’lik bir kısım 1. derece seçeneğini, yüzde 19,2’lik kısım 3. derece seçeneğini, yüzde 34,6’lık kısım da 4. derece seçeneğini işaretlemiştir. Geri kalan yüzde 42,3’lük yüksek bir oran 5. derece seçeneğini işaretlemiştir. Elde edilen verilere göre bu grafik analizi iki şekilde yorumlanabilir. İlk olarak, bölüm içerisinde grafik tablet ile ilgili seminerler verilmesinin faydalı olacağına ilişkin çıkan sonuçların oranlarının yüksek olması grafik tabletin önemsendiğini göstermektedir. İkinci olarak da bölüm içerisinde grafik tablet ile ilgili seminerler verilmesinin faydalı olacağına ilişkin çıkan sonuçların oranlarının yüksek olması grafik tablete dair bilgi edinme ihtiyacının oluştuğunu göstermektedir. Bu sebepler aynı zamanda grafik tabletin teknik olarak nasıl kullanacağı, türleri, kullanım alanları, piyasa durumu vb. bilgiler ışığında bir seminer verilmesinin gerekliliğini de ortaya çıkarmaktadır.

Araştırma bulgularının tamamına bakıldığında şu şekilde genel bir değerlendirme yapabilmek mümkündür. Resim-iş öğretmenliği programı bünyesinde grafik anasanat atölye derslerinde görevli akademisyenlere yöneltilen bu anketle hem bu akademisyenlerin grafik tablet kullanımına ilişkin görüşleri hem de ders içeriğinde yer alan özel konularda (logo, piktogram, illüstrasyon, kitap resimleme, storyboard, afis vb.) grafik tablet kullanımları araştırılmaya çalışılmıştır.

Türkiye’de resim-iş öğretmenliği programlarında görevli öğretim elemanlarının, grafik anasanat atölye derslerinde grafik tablet kullanımına ilişkin görüşlerini içeren bu araştırmada elde edilen bulgulardan yine şu değerlendirmeler çıkarılabilmektedir.

Bilgisayar teknolojisinin gelişmesi ile birlikte grafik tasarım alanında kullanılan bilgisayar donanımları da çeşitlilik kazanmıştır. Özellikle grafik tasarım alanında çizim ve boyama odaklı iş üretimini, manuel tekniklere nazaran daha hızlı yapma imkânı sunan grafik tabletler bu açıdan önemli bir yer teşkil etmektedir.

Araştırmamızın teorik kısmında grafik tablet tarihi, türleri ve kullanım alanlarıyla ilgili geniş bir bilgilendirme mevcuttur. Bu kısım ile ilgili bulgulardan hareketle de şunları söylemek mümkündür. Grafik tabletler, bilgisayar teknolojisinin ortaya çıkışından itibaren kullanılmışlardır. Oldukça farklı tür ve yapıya sahip olan bu aygıtlar kullanım şekli olarak aktif alan ve pasif alana sahip olmak üzere iki farklı tarzda üretilmişlerdir. Günümüzde oldukça yaygın biçimde kullanılan grafik tabletler, farklı donanımsal özellikleriyle her sektörde kullanılmaya ve kullanım alanlarını genişletmeye devam etmektedir. Bu genişlemeyle kazandığı kolay ulaşılabilirlik özelliği, grafik tabletlerin eğitim alanında da talep görmesini artırmıştır. Özellikle grafik tasarımı alanında yaygın şekilde kullanılmaya başlaması 2000’li yılların başında gerçekleşmiştir.

Araştırmamızın devamında grafik anasanat atölye dersleri olan resim-iş öğretmenliği programlarında ders sorumluları olan öğretim elemanlarının grafik tablet kullanımlarına ilişkin görüşlerinin alındığı bir anket yöneltilmiştir. Bu ankette yöneltilen sorulara ilişkin gelen veriler ışığında şunları söylemek mümkündür. Grafik tabletlerin, üniversitelerin eğitim fakülteleri, resim-iş öğretmenliği programlarında yaygın biçimde kullanılmadığı-kullanılmadığı ancak ders sorumluları olan akademisyenlerin, grafik tabletin önemini ve yaygınlığının bilincinde oldukları görülmüştür. Özellikle anketin son kısmında yer alan açık uçlu sorulara verilen yanıtlar bu ifadeyi doğrular niteliktedir.

Araştırmada aynı zamanda azımsanmayacak ölçüde grafik tabletin ders içeriklerinde yer almadığı-alamadığı görüşü hâkimdir. Bunun nedenlerini de çeşitli başlıklar altında sıralamak mümkündür. İlk olarak, üniversitelerin bu programlarında ders materyalleri alımı konusunda grafik tabletlere gerekli önceliğin verilmemesi

sayılabilir. Hatta anket çalışmasında açık uçlu yöneltilmiş sorulara verilen yanıtlarda grafik tabletler, belirlenen ders içeriklerinde kullanılmak üzere kurumların ihtiyaç listesinde yer alan bilgisayar, projeksiyon, akıllı tahta gibi ders materyalleri listesinde bile kendine yer bulamamaktadır. İkinci olarak, öğrencilerin değişen ihtiyaçlarına cevap verebilmek için mesleki anlamda daha donanımlı öğretmenlere ihtiyaç duyduğu bu teknolojik çağda göz ardı edilmekte olan grafik tablet gibi teknolojik aygıtlar, eğitim fakültelerinin misyon ve vizyonlarıyla da çalışmaktadır.

Araştırma öğrenci açısından bakıldığında, her ne kadar ders materyali konusunda bilgisayar ağırlıklı bir alım sergileniyor görünse de aynı araştırmada öğrenci alım gücünün düşüklüğü gibi maddi imkânsızlıklar da gün yüzüne çıkmıştır. Şu an piyasada farklı tür ve özelliklerde, oldukça geniş fiyat skalasına sahip grafik tabletler görmek mümkün; ancak araştırma kapsamındaki üniversite bölümleri, ders sorumluları veya öğrencileri bu geniş fiyat skalasından faydalıyor gibi görünmemektedir. Bu da bizi grafik anasanat atölye dersinde grafik tabletlerden ziyade bilgisayar gibi donanımların öncelikli görüldüğü sonucuna götürmektedir.

Alan sınırlaması açısından bir başka durum tespiti de şu olmuştur. Grafik tabletlerin daha çok belirli ve özel konularda kullanımlarına ilişkin görüşler bildirilmiştir. Bu görüşlerin yapılmasında etkili olan ders felsefesinin, manuel veya geleneksel teknikleri bilmeden dijital tekniklere geçmenin yanlış görülmesi, kimi derslerin dijital işlenemeyeceğinin düşünülmesi bunlara bağlı olarak da dijitalin kolaycılık olarak nitelendirilmesinin olduğunu söyleyebiliriz.

Grafik tablet daha çok grafik anasanat atölye dersleri içerisinde işlenen belirli konu veya konulara (illüstrasyon, storyboard, hikâye resimleme, afiş...) uygun bir donanım olarak görülmektedir. Grafik tabletleri, saydığımız bu tarz özel konularda ve sadece bu kapsamda kısıtlamak bu donanım hakkındaki bilgi eksikliğini de net biçimde göstermektedir. Yapılan araştırmada yöneltilen sorulara verilen cevaplar bize bunu göstermekte, grafik tabletin yalnızca belirli konularda çizim ve boyama odaklı bir materyal olarak görüldüğünü kanıtlamaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

V. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde araştırma problemlerine dayalı olarak elde edilen sonuçlar ve sonuçlara dayalı olarak getirilen önerilere yer verilmektedir.

Grafik Tablete Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Yer Verilmesi Durumuna İlişkin Sonuçlar

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik Tableti Kullanıyor musunuz?” sorusuna verdiği yanıtla ilişkin sonuçlar: Ankette grafik tablet kullanıyorum sorusuna evet cevabı veren katılımcı oranı yüzde 63, hayır cevabı veren katılımcı oranı ise yüzde 37 olarak görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik Tablete Teorik Ders Saati (Sunum, Gösteri vb.) ayırıyorum.” sorusuna verdiği yanıtla ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 40’lık kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 36’lık kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 12’lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 8’lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 4’lük kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik Tablete Uygulamalı Ders Saati ayırıyorum” sorusuna verdiği yanıtla ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 40’lık kısmı 1. Derece seçeneğini, yüzde 20’lik kısmı 2. Derece seçeneğini, yüzde 16’lık kısmı 3. Derece seçeneğini, yüzde 20’lik kısmı 4. Derece seçeneğini, yüzde 4’lük kısmında 5. Derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Grafik Tablete Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Nasıl Yer Verdiğine İlişkin Sonuçlar

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin tanımını veriyorum” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 24’lük kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 16’lık

kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 24'lük kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 8'lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 28'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin türleri hakkında genel bilgiler veriyorum” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 28'lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 16'lık kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 16'lık kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 28'lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 12'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tablet konusu hakkında bilgiler veriyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 16'lık kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 20'lik kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 16'lık kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 36'lık kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 12'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Yerli veya yabancı grafik sanatçılarının eserlerindeki grafik tablet kullanımı hakkında bilgiler veriyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 24'lük kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 20'lik kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 44'lük kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 12'lik kısmı 4. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. 5. derece seçeneği kimse tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Sanatçıların eserlerindeki grafik tablet kullanımı hakkında, grafik tasarım türlerine göre (afiş, logo, tipografi, illüstrasyon vs.) bilgi veriyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 32'lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 12'lik kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 36'lık kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 20'lik kısmı 4. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. 5. derece seçeneği kimse tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında uygulamaya dönük ödev / proje veriyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 41,7'lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 12,5'lik

kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 16,7'lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 16,7'lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 12,5'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tablet konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında teorik araştırmaya dönük ödev / proje veriyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 40'lık kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 36'lık kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 12'lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 8'lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 4'lük kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Grafik tabletin ders dışı etkinlik kullanım işlevine ilişkin sonuçlar

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tablet konusunu öğrencilere öğrendiklerini proje ve ödevlerle pekiştirmesi adına ders dışı saatlerde teorik araştırma konusu olarak veriyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 31,8'lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 4,5'lik kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 27,3'lük kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 27,3'lük kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 9,1'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tablet konusu ile ilgili daha fazla genel bilgi edinmesi için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 22,7'lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 27,3'lük kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 18,2'lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 22,7'lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 9,1'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tablet konusu ile ilgili zaman yetmediği için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 31,8'lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 36,4'lük kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 13,6'lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 9,1'lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 9,1'lük kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tablet konusu ile ilgili olumlu tutum kazanması için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin

sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren ğretim elemanlarının yüzde 27,3'lk kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 9,1'lik kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 31,8'lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 27,3'lk kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 4,5'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tablet konusu ile ilgili ders saati dışında bir ürün ortaya koyabilmesi için veriyorum.” maddesine verdiği yanıtla ra ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren ğretim elemanlarının yüzde 27,3'lk kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 13,6'lık kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 27,3'lk kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 27,3'lk kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 4,5'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Grafik Tablet in algılanan faydasına ilişkin sonuçlar

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tablet kullanımının faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtla ra ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren ğretim elemanlarının yüzde 3,8'lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 23,1'lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 23,1'lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 50'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Bu maddede 2. derece seçeneği kimse tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin manuel tekniklere göre faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtla ra ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren ğretim elemanlarının yüzde 4'lk kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 44'lk kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 36'lık kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 16'lık kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Bu maddede 2 derece seçeneği kimse tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin manuel teknikler ile eş zamanlı kullanımının faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtla ra ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren ğretim elemanlarının yüzde 3,8'lik kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 15,4'lk kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 34,6'lık kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 46,2'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Bu maddede 1. Derece seçeneği kimse tarafından işaretlenmemiştir.

Grafik tabletin algılanan faydasının işlevlerine ilişkin sonuçlar

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin illüstrasyon, storyboard, tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 3,8’lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 3,8’lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 69,2’lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Bu maddede 2. derece seçeneği kimse tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin ambalaj tasarımı, kurumsal kimlik tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 7,7’lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 26,9’luk kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 19,2’lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin eskiz, desen, çalışmalarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 3,8’lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 30,8’lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 42,3’lük kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Bu maddede 2. derece seçeneği kimse tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin takvim tasarımının, tipografik tasarımların oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 23,1’lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 11,5’lik kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 19,2’lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 23,1’lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin logo, amblem, logo type, sembol, piktogram tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 11,5’lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 11,5’lik kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 26,9’luk kısmı 3. derece

seçeneğini, yüzde 30,8'lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 19,2'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin afiş tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 15,4'lük kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 30,8'lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 30,8'lik kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 23,1'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Bu maddede 1. derece seçeneği kimse tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tabletin kitap kapak tasarımı, kitap içi resimlemesi, albüm, kişisel sunum dosyası (portfolyo) tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 11,5'lik kısmı 2. derece seçeneğini, yüzde 30,8'lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 34,6'lık kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 23,1'lik kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Bu maddede 1. derece seçeneği kimse tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının grafik anasanat atölye dersinde “Grafik tablet konusu ile ilgili seminerler verilmesinin faydalı olacağını düşünüyorum.” maddesine verdiği yanıtlara ilişkin sonuçlar: Ankette bu maddeye yanıt veren öğretim elemanlarının yüzde 3,8'lik kısmı 1. derece seçeneğini, yüzde 19,2'lik kısmı 3. derece seçeneğini, yüzde 34,6'lık kısmı 4. derece seçeneğini, yüzde 42,3'lük kısmında 5. derece seçeneğini işaretlediği görülmektedir. Bu maddede 2. derece seçeneği kimse tarafından işaretlenmemiştir.

Varılan sonuçlar ışığında da şu önerilerde bulunmak mümkün görünmektedir. Grafik tabletler yalnızca çizim odaklı derslerde değil grafik anasanat dersi içinde yer alan farklı birçok konuda kullanılabilir. Özellikle piyasanın dijital teknolojiye hızla angaje olması derslerde mesleki açıdan bir eğitim için bunu gerekli kılmaktadır.

Öğretmenlik açısından bakmak gerekirse her geçen gün gelişen ve değişen günümüz eğitim ortamında artık öğretmenlerin tablet, akıllı tahta gibi aygıtları hızlı ve etkili şekilde kullanmaları beklenmektedir. Öyle ki öğretmenlere bu konularda dönem başı, dönem ortası ve dönem sonu gibi farklı süre zarflarında seminerler verilmektedir. Bu

açından eğitim fakülteleri resim-iş öğretmenliği programlarında eğitim gören öğrencilerin, öğretmen adaylarının meslek hayatlarında yeni teknoloji ve donanıma haiz olmaları beklenebilmektedir.

Grafik tabletin yaratıcılık açısından kolaycılık olarak nitelendirilmesi hatalıdır. Grafik tablet de diğer donanımlar gibi (bilgisayar, tarayıcı, yazıcı) bir araç olarak düşünülmelidir. Elbette hızlı ve etkili iş üretebilme adına katkısı vardır fakat yine de temel plastik ve tasarım ilkelerini bilmeden bu donanımı kullanmak mümkün olmayacaktır. Ayrıca düşünüldüğünün aksine yaratıcılığı ortadan kaldıran değil onu güncel kılan bir niteliğe sahiptir.

Grafik anasanat atölye derslerinde öncelikle illüstrasyon, hikâye resimleme, storyboard, desen, afiş tasarımı gibi çizim ve boyama odaklı özel konularda içinde bulunulan çağın bir gereksinimi olarak yeni teknolojilerden faydalanılmalıdır. Özellikle de yarının gençlerini yetiştirecek olan öğretmen adaylarının ve özel sektörde çalışacak grafik tasarımcıların grafik tablet teknolojisi ile mutlaka buluşması sağlanmalıdır.

Akademisyenlerin grafik tabletleri diğer ders materyal ve araçları gibi kullanmaları, istek ve becerilerini geliştirmeleri en azından derslerinde sunacak düzeyde bilgiye sahip olmaları bilgiyi güncel kılma ve öğrenci gündemine taşıma adına önemli sayılabilir.

KAYNAKÇA

- Ambrose, G. ve Harris, P. (2017). *Grafik tasarımın temelleri*. İstanbul: Literatür Yayınları.
- Akman, S. (2015). Resim-iş eğitimi programında okutulan grafik anasanat atölye grafik dersine yönelik öğrenci görüşleri. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Konya*.
- Artut, K. (1995). *Sanat eğitimi: kuramları ve yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Armutçu, E. (2006). Eğitim fakülteleri grafik tasarım anasanat atölyeleri ders içerikleri. *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Resim Öğretmenliği bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul*.
- Bıyıklıoğlu, S. (1996). Grafik tasarımın yeni görsel dilinin şekillenmesinde bilgisayar tekniklerinin etkileri. *Mimar Sinan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Anasanat Dalı Grafik Tasarımı Programı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul*.
- Becer, E. (1997). *İletişim ve grafik tasarım*. Ankara: Dost Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş. (2009). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. (10. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Chastain, S. (2017). Top pressure-sensitive graphics tablets. (2017, 15 Aralık). Erişim adresi: <https://www.lifewire.com/top-pressure-sensitive-graphics-tablets-1701269>
- Çakır, H. ve Göksel, M. A. (2001). *Bilgisayar bilimleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Davis, M. R. ve Ellis, T. O. (1964). The RAND tablet: a man-machine graphical communication device. *In proceedings of the october 27-29, 1964, fall joint computer conference, part I*. (325-331). ACM.
- Dilek, B. (1992). *Çağdaş grafik tasarımın gelişim*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti.
- Gagne, K. (2017). Face-off: 1979 apple graphics tablet vs. 2010 apple ipad. (2017,11 Ağustos). Erişim adresi: <https://www.computerworld.com/article/2519943/apple-mac/face-off--1979-apple-graphics-tablet-vs--2010-apple-ipad.html>
- Gürses, N. (2015). Cumhuriyet sonrası Türk grafik tasarımcılarının Türk grafik tasarım eğitimine etkileri. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Samsun*.

- Harbert, R. (2017). The evolution of the drawing tablet. (2017 10 Eylül). Erişim adresi: <https://prezi.com/obrvsvvuwj7/the-evolution-of-the-drawing-tablet/>
- IOTechie. (2017). How to choose the best drawing tablet for you. (2017, 10 Kasım). Erişim adresi: <http://www.webtekno.com/Tekno/Pisi-h3446.html>
- Karaca, L. (2015). Grafik tablet nedir, ne işe yarar? (2015 17 Kasım). Erişim adresi: <http://www.webtekno.com/Tekno/Pisi-h3446.html>
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi-kavramlar, ilkeler, teknikler* (Yirminci Basım). Ankara: Nobel Yayın ve Dağıtım, Yayın.
- Küçükahmet, L. (1993). *Öğretmen yetiştirme (programları ve uygulamaları)*. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası.
- Maden, S. (1985). Türk grafik sanatı tarihi, grafik sanatı dergisi.1 (1), 58-62.
- MEB. (2012). Grafik ve fotoğraf, Türk grafik sanatı tarihi. MEGEP: mesleki eğitim ve öğretim sistemini güçlendirme projesi. Erişim adresi: http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Türk%20Grafik%20Sanatı%20Tarihi.pdf
- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi. (2017). Tarihçe. (2017, 10 Eylül). Erişim adresi: <http://www.msgsu.edu.tr/TR/tarihçe/123/Page.aspx>
- Mitchell, A. (2017). The right graphics tablet for performing arts designers. (2017, 15 Ekim). Erişim adresi: <https://www.thoughtco.com/choosing-the-right-graphics-tablet-2638612>
- Ölçme Seçme ve Yerleştirme Sistemi. (2017). 2017 Öğrenci seçme ve yerleştirme sistemi (ÖSYS) yükseköğretim programları ve kontenjanları kılavuzu. (2017, 19 Ekim). Erişim adresi: <http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2017/OSYS>
- Özdemir, F. (2011). Türkiye'deki resim-iş eğitimi programlarında okutulan grafik tasarım derslerinin uygulanmasını etkileyen faktörler. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Doktora Tezi, Samsun.*
- Özkal, Ö. (1995). Technochaus broyd ve az ilerisi. *arrademento. Boyut Dergisi*, (10), 77.
- Smith, E. (2017). An early touchpoint. (2017, 28 Ekim). Erişim adresi: <https://tedium.co/2017/09/21/wacom-tablet-history/>
- Tepecik, A. (2002). *Grafik sanatlar*. Ankara: Detay Yayıncılık
- Turgut, E. (2013). *Grafik dil ve anlatım biçimleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Twemlow, A. ve Özgen, D. (2011). *Grafik tasarım ne içindir?* Yapı-Endüstri Merkezi (YEM).

Uludağ, B. (2017). Karpal tünel sendromu. (2017, 17 Eylül). Erişim adresi: <http://www.burhanettinuludag.com.tr/Herkes/Karpal%20tunel%20sendromu/>

Ünal, A. (2015). Animasyon sektörünün yeni kalesi; Anadolu Üniversitesi. (2016, 19 Kasım). Erişim adresi: <http://ecampus.com.tr/haberler/kampus/animasyon-sektorunun-yeni-kalesi-anadolu-universitesi>

Wacom. (2017). Wacom kullanım alanları. (2017, 12 Kasım). Erişim adresi: <http://wacomturkiye.com>

Weill, A. (2007). *Grafik Tasarım*. İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık.

EKLER

Ek 1: Resim-İş Öğretmenliği Programı Grafik Anasanat Atölye Derslerinde Görev Alan Öğretim Elemanlarının Grafik Tablet Kullanım Anketi

ANKET

Sayın öğretim elemanı/üyesi

Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Programı Grafik Anasanat Atölye dersinde "Grafik Tablet" kullanımı ile ilgili sorunların, çözüm önerilerinin değerlendirilmesine yönelik ölçek geliştirmek için sizin görüşlerinize ihtiyaç duyulmuştur. Vereceğiniz cevaplar yalnızca bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Elde edilen cevaplar gizli tutulacak ve bilimsel amaçlar için kullanılacağından tüm soruları içtenlikle yanıtlamanız beklenmektedir. Bu soruları yanıtlarken sizin durumunuz için en uygun olan seçeneğin karşısındaki içine x işareti koyunuz.

Göstereceğiniz ilgi ve tüm yardımlarınız için teşekkür ederim. Saygılarımla,

Öğretim Görevlisi Hakan ARSLAN
Ordu Üniversitesi
GSF Grafik Tasarımı Gölümü

1) Yaşınız?

- a) 30 ve daha küçük
 b) 31-40
 c) 41-50
 d) 51 ve üstü

2) Cinsiyetiniz?

- a) Kadın
 b) Erkek

3) Çalıştığınız Fakülte?

- a) Eğitim Fakültesi
 b) Güzel Sanatlar Fakültesi

4) Mesleki Hizmet Süreniz?

- a) 5 yıl ve daha az
 b) 6-10 yıl
 c) 11-20 yıl
 d) 21 yıl ve üstü

5) Çalışma deneyiminizi

- a) Kamu
 b) Kamu/Ozel

6) Akademik unvanınız?

- c) Arş-Gör/ Dr.
 d) Öğretim Görevlisi-Uzman
 e) Yrd. Doç./ Yrd. Doç. Dr.
 f) Doç. / Doç. Dr.
 g) Prof. / Prof. Dr.

7) Grafik tablet kullanıyor musunuz?

- h) Evet
 i) Hayır

Grafik Anasanat Atölye dersinde "Grafik Tablet" Kullanımı Ölçeği

Aşağıdaki ifadeleri okuyarak, size uygunluk derecesine göre her ifadenin karşısında bulunan seçeneklerden yalnızca birinin içine X koyarak içtenlikle cevaplayınız.

	Hiçbir zaman	Nadiren	Çoğu zaman	Her zaman
Grafik Tablet konusuna ayrılan zaman				
Grafik Anasanat Atölye dersinde "Grafik Tablet" konusuna;				
1) Teorik ders saati (sunum, gösteri vb.) ayırıyorum	☐	☐	☐	☐
2) Uygulamalı ders saati ayırıyorum	☐	☐	☐	☐
Grafik Tablet konusu ile ilgili verilen genel bilgiler				
Grafik Anasanat Atölye dersinde;				
3) Grafik Tablet'in tanımını veriyorum	☐	☐	☐	☐
4) Grafik Tablet türleri hakkında genel bilgiler veriyorum	☐	☐	☐	☐
5) Grafik Tablet konusu hakkında bilgiler veriyorum	☐	☐	☐	☐
6) Yerli -Yabancı Grafik Sanatçıların eserlerindeki Grafik Tablet kullanımı hakkında bilgi veriyorum	☐	☐	☐	☐
7) Sanatçıların eserlerindeki Grafik Tablet kullanımı hakkında, Grafik Tasarım türlerine göre (sfizi, loggo, tipografi, illüstrasyon vs.) bilgi veriyorum	☐	☐	☐	☐

8)	Grafik Tablet konusuna yönelik öğrenilere ders saati dışında uygulamaya yönelik ödev / proje veriyorum	☐	☐	☐	☐
9)	Grafik Tablet konusuna yönelik öğrenilere ders saati dışında teorik araştırmaya yönelik ödev / proje veriyorum	☐	☐	☐	☐
Grafik Anasanat Atölye dersinde "Grafik Tablet" konusuna yönelik öğrencilere ders saati dışında uygulamaya / teorik araştırmaya yönelik ödev/proje verilme amacı					
Grafik Anasanat Atölye dersinde "Grafik Tablet" konusuna yönelik ders saati dışındaki ödev/projeleri;					
10)	Konu ile ilgili öğrendiklerini pekiştirmesi için veriyorum	☐	☐	☐	☐
11)	Konu ile ilgili daha fazla genel bilgi edinmesi için veriyorum	☐	☐	☐	☐
12)	Konu ile ilgili zaman yetmediği için veriyorum	☐	☐	☐	☐
13)	Konu ile ilgili olumlu tutum kazanması için veriyorum	☐	☐	☐	☐
14)	Konu ile ilgili ders saati dışında bir ürün ortaya koyabilmesi için veriyorum	☐	☐	☐	☐
Grafik Anasanat Atölye dersinde "Grafik Tablet" konusu ile ilgili önerilere yönelik sorular					
Grafik Anasanat Atölye dersinde Grafik Tablet kullanımının;					
15)	Faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐
16)	Manüel tekniklere göre faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐
17)	Manüel teknikler ile eş zamanlı kullanılmasının faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐
18)	İllüstrasyon, storyboard tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐
19)	Ambalaj tasarımı, kurumsal kimlik tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐
20)	Çizim, desen çalışmalarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐
21)	Takvim tasarımının, tipografik tasarımların oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐
22)	Logo, amblem, logo type, sembol, stilizasyon, piktogram tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐
23)	Afiş tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐
24)	Kitap kapak tasarımı, kitap içi resimlemesi, albüm, kişisel sunum dosyası (portfolyo) tasarımlarının oluşturulmasında faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐
25)	Bölüm içerisinde Grafik Tablet konusu ile ilgili seminerler verilmesinin faydalı olacağını düşünüyorum	☐	☐	☐	☐

Grafik Anasanat Atölye dersinde "Grafik Tablet" kullanımı konusunda öngördüğünüz olası sorunlar nelerdir?

.....

.....

Grafik Anasanat Atölye dersinde "Grafik Tablet" kullanımı ile ilgili eklemek istediğiniz görüş ve düşüncelerinizi aşağıdaki alana ifade edebilirsiniz.

.....

.....

Ek 2: Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği programları bulunan üniversiteler

EĞİTİM FAKÜLTERİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ RESİM-İŞ EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMLARI

ÖSYS Kontenjanları Kılavuzu (2017:653-562) incelendiğinde, Türkiye'de Eğitim Fakültelerine bağlı Resim - İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim - İş Öğretmenliği Programlarının sayısı 33'dür.

Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Programları bulunan üniversiteler:

- 1- Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 2- Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 3- Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 4- Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 5- Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 6- Atatürk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim

- 16- Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 17- Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 18- Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 19- Harran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 20- İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 21- Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 22- Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 23- Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 24- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 25- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi

Ana Bilim Dalı

- 7- Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 8- Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 9- Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 10- Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 11- Dicle Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 12- Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 13- Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 14- Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 15- Fatma Üyesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı

Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı

- 26- Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 27- Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 28- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 29- Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 30- Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 31- Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 32- Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 33- Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı

Ek 3: Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Programı bünyesinde grafik anasanat atölye dersi bulunan üniversiteler

Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği Programı bünyesinde Grafik Ana Sanat Atölye Dersi bulunan üniversiteler:

- 1- Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 2- Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 3- Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 4- Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 5- Atatürk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 6- Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 7- Dicle Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 8- Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 9- Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 10- Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 11- Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 12- Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 13- Harran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 14- İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 15- Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 16- Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 17- Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı
- 18- Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim Ana Bilim Dalı

Ek 4: Etik Kurul Kararı

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
08.06.2018	5	2018 / 191

KARAR NO:
2018 - 191

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi yüksek lisans öğrencisi Hakan ARSLAN 'ın Prof. Çağatay İNAM KARAHAN danışmanlığında “Grafik Tabletin Eğitim Fakülteleri Resim-İş Öğretmenliği Grafik Anasanat Derslerindeki Tasarım Sürecinde Kullanımı” isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket ve bilgisayar ortamında test uygulama çalışmaları okunarak görüşüldü.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi yüksek lisans öğrencisi Hakan ARSLAN 'ın Prof. Çağatay İNAM KARAHAN danışmanlığında “Grafik Tabletin Eğitim Fakülteleri Resim-İş Öğretmenliği Grafik Anasanat Derslerindeki Tasarım Sürecinde Kullanımı” isimli yüksek lisans tezine ilişkin anket ve bilgisayar ortamında test uygulama çalışmalarının kabulüne oy birliği ile karar verildi.

ASLI GİBİDİR.